

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXIX. Št. 129 (11.545)

TRST, sobota, 4. junija 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

V SVOJEM ZAKLJUČNEM POSEGU NA PROGRAMSKI KONFERENCI PARTIJE

Tajnik KPI Berlinguer ostro polemiziral s krščansko demokracijo in njeno politiko

Hude kritike na račun Fanfanija, ki je kot predsednik odstopajoče vlade podpisal dokument v Williamsburgu - Ponovno poudarjena potreba po uresničitvi politike demokratične alternative

RIM — Programski konferenca komunistične partije se je zaključila s posegom tajnika Enrica Berlinguerja, ki je v glavnem ponovil izjavo Alda Tortorelle, ki je imel v četrti uvodno poročilo. Tudi Berlinguer je poudaril, da ima KPI štiri temeljne cilje v svojem volilnem programu in ti cilji so obnova in sanacija države, poživitev gospodarskega razvoja, vprašanje kulture in vprašanje mira.

Poleg tega je tajnik KPI polemiziral s krščansko demokracijo. V svojem trdem napadu na stranko relativne večine je Berlinguer dejal, da je prav moralno vprašanje povzročilo oddaljevanje dela množice od političnega življenja. V nobeni državi na svetu ni moglo tako istovetno večinsko stranko z državo, kot v Italiji, kjer je krščanska demokracija s svojim sistemom oblasti vsilila neki režim. Program krščanske demokracije, je nadaljeval, vsebuje cel seznam napak, ki jih je treba odpraviti. Pri tem se je Berlinguer vprašal, kje pa so bili do sedaj, kaj pa so naredili demokristjani v vseh teh desetletjih, ko so bili na oblasti. Zanimivo je tudi, da KD v svojem volilnem programu sploh ne omenja moralnega vprašanja in govori o ločitvi samo ko gre za dežele in krajevne ustanove, kot da bi ne obstajalo vprašanje ločitve na vsedržavni ravni, v okviru RAI, javnih ustanov, bank. Demokristjanski program, kot ga je objavilo glasilo KD il Polos sploh ne vsebuje vprašanja namestive evroizstrelkov v Comisu, istočasno pa je predsednik vlade Fanfani v Williamsburgu podpisal klečeplazno izjavo, v kateri je rečeno, da bodo evroizstrelki postavljeni po 31. decembru. Tako stališče krščanske demokracije pa je v kriče-

tem nasprotju z velikim delom katoliškega gibanja za mir in velikega dela duhovščine.

Berlinguer je v svojem zaključnem posegu menil, da krščanska demokracija išče desničarsko rešitev za sestavo bodoče vlade, ki bi morala voditi Italijo in se pri tem sprašuje ali je desničarska rešitev možna. Tajnik KPI trdi, da je trenutno nemogoča iz treh razlogov. Prvič, ker italijanske desničarske sile nimajo lastnih idej, temveč se sklicujejo na ideje, ki jih zagovarja ameriški predsednik Reagan in predsednica britanske vlade Thatcherjeve. Poleg tega je krščanska demokracija stranka, na katero stavijo sile, ki zastopajo najbolj nazadnjaški del delodajalcev. Ta stranka pa je že pokazala, da je skrajno nerodna, da ne more izvajati politike dosledne strogoosti temveč lahko samo zagovarja politiko Confindustrie, ki je do delavskega gibanja skrajno napadna. In končno, kakšen rezultat lahko ima protidelavska politika? Tako politika lahko samo zaostri vzdušje ali pa privede do demoralizacije produktivnih sil in sil iz kulturnega sveta. Omenil je tudi svoje trditve izredne nekaj tednov, ko je opozoril na nevarnost desničarskega udara v Italiji. Zaostritve razrednega boja bi lahko privedla tiste, ki so na oblasti do tega, da se poslužijo represivnih metod.

Sicer pa je na strogoost in na učinkovitost treba gledati tudi s človeškega vidika, ne samo na podlagi golih števil. In prav to je danes naloga leveice.

Levice se mora danes povezati s silami, ki niso več v svojem tradicionalnem taboru, z gospodarskimi silami, s predstavniki javnih uprav, s podjetniki, malimi in srednjimi industrijskimi skrajša s tistimi, ki se zavedajo, da je doseganje politiki ni mogoče premostiti krize. Tako levica mora biti tudi zelo pozorna na vrenja, do katerih prihaja v krščanskih gibanjih. Demokratična alternativa je nekaj več kot nekoliko širše zavezništvo med levitarskimi silami, več kot parlamentarna večina leveice. Iz volitev mora iziti levitarska večina, v okviru katere se mora okrepiti tudi komunistična partija, ker je glas za ko-

Zahodnonemški kancler Helmut Kohl z vodjo ameriške delegacije na pogajanjih v Ženevi Nitzejem (AP)

Volilna kampanja v Veliki Britaniji dosegla svoj višek

LONDON — Le sedem dni pred izrednimi političnimi volitvami v Veliki Britaniji je kampanja prešla v odlično in napeto ozračje. Po vsem sodeč je konservativcem zmaga skoraj zagotovljena, a kljub temu laburisti vztrajajo pri svojih napadih. Namestnik laburističnega tajnika Denis Healey, ki je v bistvu postal neuradni vodja laburistov, je pričel dosledno rušiti sliko predsednice vlade Thatcherjeve. Očita ji, da se je hvalila za pokol na Falklandih, a ni nicesar storila, da bi preprečila dobavo britanskega blaga Argentini, kar bi lahko Buenos Aires v bodoče s pridom uporabil proti vojakom »združenega kraljestva«.

Do sedaj se ni ničesar dotaknil tega žgočega vprašanja. Healey pa si kot kaže ne dela skrbi in je pripravljen stopiti tudi pred sodnika, če bi ga Thatcherjeva tožila zaradi obrekovanja. Dejanski vodja laburistov si v bistvu želi pred sodnika, saj bi tako lahko dokazal upravičenost svojih obtožb.

HAVANA — Predsednik predsedstva CK ZKJ Mitja Ribičič in člani jugoslovanske delegacije, ki so na obisku na Kubi, so večeraj iz Santiagode Čube dopotovali na Otok Mladosti. Po obisku na otoku se bo delegacija ZKJ vrnila v Havano, kjer se bodo nadaljevali pogovori na najvišjem partijskem nivoju. (dd)

RAZGOVOR Z NOVINARJEM IN ESEJISTOM RICCIOTTU LAZZEROM

V Italiji in v Evropi se utrjuje težnja po opravičevanju nacifašizma

Perfidno propagandno kampanjo vodijo fašistični, nacistični in ustaški krogi v Kanadi, ZDA in Argentini - Vzponedno naraščanje antisemitizma in napadov na antifasiste - Tudi Trst vključen v zaskrbljujoč trend - Zelo pristransko in znanstveno neosnovano prikazovanje zgodovine

»Dober del sveta se postopno pomika v desno, postavlja se na konservativna stališča, tista stališča, iz katerih je izšel fašizem v raznih oblikah in pojavnosti tako v Evropi kot drugod.« Ricciotti Lazzeri je zelo zaskrbljen, obenem pa je v glasu, ki prihaja iz slušalke, čuti tudi veliko razočaranja in nekaj prijetne jeze, ker so se stvari, po tolikih letih, spet zasukale v nevarno smer.

Tržačan po rodu, čustveno še vedno navezan na naše mesto, Ricciotti Lazzeri je bil dolgo let novinar pri »Stampi«, pri revijah »Domenica del Corriere«, »Epoca«, »Tempo illustrato«, v Trstu pa je dve leti vodil mesečnik »La Bora« in skusil tako prispevati k boljšemu poznavanju in razumevanju tržaške stvarnosti, križica več svetov. Od kar se je po tržaški izkušnji spet vrnil v Lombardijo (danes živi v okolici Coma) se Ricciotti Lazzeri ukvarja predvsem z zgodovino (lani je pri založbi Rizzoli izšla njegova študija o italijanskih esevskih enotah), saj rad ponavlja, da se skozi »kvaz zgodovine« lahko domne sedanjosti. Tudi kot sodelavec Simona Wiesenthala se mi je zdel, tako po moralni postavi kot po profesionalnem profilu in strokovnosti, najprimernejši za analizo sedanjega preokreta na desno, poskusa opravičevanja fašizma in nacizma, ki smo kaj let opazen v Trstu. Dolg telefonski pogovor na to temo sva začela z ugotavljanjem zaskrbljujočih poskusov, da bi zmanjšali krivdo nacizma in fašizma ter ga moralno oprali pred javnim mnenjem.

»Ta težnja — pravi Lazzeri — je zelo jasna in zadobiva posebne vrednote v Italiji, tudi ker Italija ni nikoli naredila procesa lastnemu fašizmu. Nemčijo so k temu prisilili, Nemčija je imela Nürnberg in po-

tem je obrnila stran, prešla je na novo poglavje. Italija tega ni naredila. Vse je ostalo precej zmedeno in desnica je prevladala nad tistim delom Italije, ki se je opredelil za zaveznike, ki pa se ob koncu vojne ni znal organizirati in predložiti jasnega programa.

Toliko kar zadeva Italijo. O Evropi pa bi dejal, da vanjo prihaja veliko propagandnega materiala, ki ga pripravljajo okraj Atlantika. To gradivo nastaja v nacističnih in ustaških krogih v ZDA, Kanadi in Argentini. Ni znano, kdo te ljudi finansira, dejstvo pa je, da je propaganda izredno spretna in perfidna in da jo po posebnih kanalih pošiljajo v Evropo.

Vprašanje: »Propaganda zadeva predvsem žide in se vključuje v tok antisemitizma, ali pa je uperjena proti vsemu antifasističnemu gibanju?«

Odgovor: Uperjena je proti vsemu gibanju. Antisemitizem in nacizem nista dve ločeni stvari, pač pa dva tesno povezana pojma, kot je večkrat poudaril Simon Wiesenthal. Vendar njegove obtožbe niso veliko zalegle. Nekatera središča so sicer zaprti, nastala pa so druga. Eno takih središč je pred časom nastalo v Londonu in prevzelo funkcije tistega, ki so ga zaprti na Švedskem.

Vprašanje: Po vašem mnenju je pojav povezan s splošnim političnim položajem v svetu in s polarizacijo planeta na dva bloka?

Odgovor: Ne vem, če v analizi lahko gremo tako daleč, če je ta preokret v desno posledica bipolarizma, ali je bipolarizem posledica procesa, ki se je začel pred leti. Kar vem je, da smo priča zelo jasnemu poskusu, da bi vsaj delno zmanjšali krivde fašizma. Kako na primer ocenjuje ta poskus objave lažnih Hitlerjevih dnevnikov? Dober del sveta se pomika v desno, o svaja konservativna stališča, tista stališča, iz katerih je izšel fašizem.

Vprašanje: Kdo stoji za vsem tem? Gre za jasen politični načrt? Ali pa je posledica manjše angažiranosti in vračanja k zasebnemu? Odgovor: Mislim, da je slednja hipoteza najbolj pravilna. Mislim, da je v sedanji situaciji veliko lažje biti konservativec, prenašati nek režim kot pa živeti svobodno.

Vprašanje: Iz tega splošnega okvira bi sedaj morda prešla k specifičnemu problemu Trsta, kjer je težnja o opravičevanju fašizma prisotna že dalj časa in bolj izrazito kot drugod v Italiji...

Odgovor: Trst je v bistvu evropski zgodovinski nespornost. Trst je bil prehodna točka med obema svetovoma, vendar kot prehodna točka in vez ni funkcioniral dobro niti pod Avstrijo. Trst je bil nemiren, ni govoril samo italijansko, bil je povezan s cesarstvom, vendar sam ni bil sposoben govoriti nemško in je imel birokrate, ki so prihajali iz Celovca, Gradca, Dunaja.

Predvsem pa Trst ni hotel narediti procesa fašizmu, nekatere kroge zelo malo dejstvo, da je v Trstu Ržar. Tržačani ne zahajajo v Ržarno. Povedati je tudi treba, da so takoj po prvi svetovni vojni bili poslani v Trst ljudje z Juga, ki so imeli izrecno nalogo, da zbršejo in uničijo vse, kar je imelo avstrijski pečat in obnovijo mesto v VOJNIR TAVCAR

(Nadaljevanje na 4. strani)

V Turinu enobarvni

občinski odbor (KPI)

TURIN — Z glasovi 33 komunističnih svetovancev in nekaterih »prostitih strelcev« je občinski svet v Turinu sinoči izvolil manjšinski odbor, ki ga sestavljajo sami komunisti. Socialisti so se vzdržali, edini svetovalec PSDI pa je pred glasovanjem zapustil dvorano. Pred desetimi dnevi je bil za župana izvoljen komunist Diego Novelli.

Mika Špiljak

o sestanku UNCTAD

BEOGRAD — Predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak je v izjavi beograjskemu časopisu »Journal Export« izrazil upanje, da bodo na beograjskem zasedanju UNCTAD delegacije dosegle soglasje o potrebi skupne akcije za oživitvi svetovnega gospodarstva. »Pričakujemo, da bo takšna mednarodna akcija morala predvsem rešiti globoke razlike v položaju dežel v razvoju na vseh področjih mednarodnih gospodarskih odnosov.« Špiljak je tudi poudaril, da v nekaterih razvitih deželah že drugače gledajo na ta vprašanja in se že zavedajo dolgoročnih negativnih posledic protekcionizma, neprestanega padanja cen surovin in podobno.

»Pričakovano SFR Jugosla vije kot aktivne nevtrane dežele in dežele v razvoju so zapisana v dokumentih 7. srečanja na vrhu v New Delhiju in ministrskega sestanka skupine 77 v Buenos Airesu. Me nimo, da ti dokumenti zares vsebujejo realistične in konstruktivne predloge.« Mika Špiljak je večeraj sprejel generalnega sekretarja UNCTAD G. Coreo. Coreo se je zahvalil za vsestranske napore Jugosla vije pri organiziranju 6. konference UNCTAD. V pogovoru je sodeloval tudi zvezni sekretar za zunanje zadeve Lazar Mojsov. (dd)

bo manifestacija zadobila razsežnost, kakršnih ne pomeni zgodovina italijanskega kovinarstva. Tudi druge kategorije delavcev so zagotovile svojo udeležbo na manifestaciji.

Prihodni meseci bodo torej za Evropo odločilni. Tega se dobro zavedajo pacifisti, ki so ojačali svoje pobude. Bodrilo jih pomenile skandinavskih držav, Španije in Grčije, strah ZRN in prepričanje, da navadni ljudje ne delajo razlik med prijateljskimi in sovražnimi jadrskimi bombami.

BEOGRAD — Na povabilo predsedstva SFRJ in predsednice ZIS Milke Planinc bo predsednica indijske vlade Indira Gandhi uradno in prijateljsko obiskala Jugoslavijo od 8. do 10. junija.

220.000 kovinarjev na manifestaciji v Turinu

RIM — Italijanski kovinarji bodo 10. junija uprizorili celodnevno vladno stavko v znak protesta proti nepopustljivosti delodajalcev pri pogajanjih za obnovo zapadle proizvodne kategorije, FILM bo

čalo ves svoj protest nad stopnjevanjem fašistične provokativne dejavnosti in umetniški ustvarjanjem vznjuna napetosti in mržnje. Pričakovati je, da se bo zato zbralo desne v Bazovici čim več ljudi. Pobodo krajevne organizacije so podprli tudi demokratične stranke in druge organizacije. Poseben poudar je s tem v zvezi izdala tudi Slovenska kulturno-gospodarska zveza, ki veči budnosti in množični prisotnosti na današnjem shodu v Bazovici pa vabi tudi borčevska organizacija VZPI - ANPI.

Danes v Bazovico na antifašistični shod

čalo ves svoj protest nad stopnjevanjem fašistične provokativne dejavnosti in umetniški ustvarjanjem vznjuna napetosti in mržnje. Pričakovati je, da se bo zato zbralo desne v Bazovici čim več ljudi. Pobodo krajevne organizacije so podprli tudi demokratične stranke in druge organizacije. Poseben poudar je s tem v zvezi izdala tudi Slovenska kulturno-gospodarska zveza, ki veči budnosti in množični prisotnosti na današnjem shodu v Bazovici pa vabi tudi borčevska organizacija VZPI - ANPI.

HUD ZASTOJ V REŠEVANJU LIBANONSKE KRIZE

Malo možnosti za uspeh saudskega posredovanja

Tudi v Washingtonu nameravajo na novo oceniti razmere na Blaznem vzhodu

BEJRUT — Pri prizadevanjih, da bi rešili sedanji zastoj v reševanju libanonske krize, ima gotovo najpomembnejšo vlogo Saudova Arabija, hkrati pa tudi iz ZDA prihajajo večini o bližnjih ukrepih za to, da bi uresničevanje izraelsko libanonskega sporazuma premaknili z mrtve točke.

Bejrutski obveščeni krogi poročajo o srečanju med saudskim kraljem Fahdom, libanonskim predsednikom Džemalom in sirskega predsednika Asadom, do katerega naj bi prišlo v prihodnjih tednih. Saudska diplomacija si namreč prizadeva ustvariti plodno ozračje za tako srečanje na vrhu, pri čemer jo mo-

Bejrutski pričakujejo generalnega tajnika Arabske lige, Hadilja Klibija. Vsa ta diplomatska dejavnost pa spričo obnašanja sirskega predsednika Asada, ki je pred komaj dvema dnevi prisegel, da bo uveljavil sporazum med Izraelom in Libanom, posuša kaj malo prostora za kakršnokoli posredovanje ali celo upanje na uspeh.

Pred nekimi komisijo v ameriški politiki zbornici pa je medtem ameriški državni podtajnik, Nicholas Velotes izjavil, da bodo ZDA prihodnji teden znova razmislile o svoji bližnjehodni politiki zaradi zastoja pri reševanju libanonske krize. Philip Habib se je predvečeraj vrnil v Washington, kjer se bo zadržal tudi ves prihodnji teden na posvetovanjih v Beli hiši. Sirska zavrnitev izraelsko libanonskega sporazuma je torej za Belo hišo dokončna, kar pomeni, da so ZDA prisiljene iskati novo globalno oceno razmer na Blaznem vzhodu. Velotes je tudi dejal, da je napetost v zadnjih tednih resno ogrozila trenutno premirje v Libanonu in iz ključil morebitnega oboroženega spopada med Sirijo in Izraelom.

Pozornost arabskih opazovalcev pa je še naprej usmerjena tudi v notranje razmere Palestinske osvobodilne organizacije, kjer se proti njenim vidnim voditeljem izveke vrta Rafatatu. Palestinski lider se trenutno nahaja v Dolini Beka, kjer je položaj najbolj negotov, in kjer bo danes imel veliko zborovanje v dokaz, da je večina še vedno na njegovi strani. V prizadevanja za njemrtev notraj PLO se je vključila tudi Moskva, kjer se trenutno mudi eden najvidnejših palestinskih voditeljev, Abu Ijad.

Bližnjehodna kriza in še posebej položaj v Libanonu po podpisu sporazuma z Izraelom je tudi osrednja tema pogovorov med italijanskim zunanjim ministrom Colombom in njegovim izraelskim kolegom Šamironom, ki se mudi na uradnem obisku v Rimu.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona.

Libanonski zunanji minister Salem danes znova odstopal v Saudovo Arabijo, medtem ko zvečer v čno spodbuja Bejrut, ki je Siriji pripravljen zagotoviti najvišja jamstva v zameno za umik njenih čol iz Libanona

POZIV K UDELEŽBI NA MANIFESTACIJI V BAZOVICI

Naše prebivalstvo mora mirno a odločno odgovoriti na fašistične provokacije

V Bazovici, pred vaškim partizanskim spomenikom se bodo danes ob 16.30 zbrali slovenski in italijanski demokrati. Pričakujemo, da se o vabilu bazoških organizacij odzvali čimveč ljudi. To pa najboljši odgovor na celo vrsto nizkotnih fašističnih provokacij, ki so se začele z nedavno pobudo nesramnega poveljstva zločinških dejanj škafarista Francesca Giunte, nadaljevale z običajnimi široko zasnovanimi mazaškimi akcijami in ki bodo danes dosegle svoj vrh s predvolilnim shodom MSI v Bazovici, ki so ga organi javne varnosti sicer nekoliko omilili s tem, da so ga od vsakega spomenika, ki je bilo prvotno na javno, premaknili pred lekarno, obramba pa kljub temu v polni meri grob provokativni značaj. Široka mobilizacija slovenskega in italijanskega demokratičnega prebivalstva je potrebna tudi zaradi tega, ker se stopnjevanje fašistične provokativne dejavnosti ne ni zaključilo. V predvolilno kampanjo smo pravzaprav šele stopili in zato lahko pričakujemo, da si bodo nacionalisti in reakcionarne sile v Trstu izmislile še kaj, da bi ustvarile isto atmosfero napetosti in nestrpnosti, ki jim lahko prinese kakšen glas. Ena prvih nadaljnjih potez tržaških poveličevalcev nekdanjega proslulega režima bo ponedeljkovo zborovanje na Trgu Unità ob prisotnosti Almiranteja.

Zato je potrebna budnost. Nanjo so apelirale tudi bazoške organizacije. O teh dogodkih so se izrekle tudi druge organizacije. Slovenska kulturno - gospodarska zveza ugotavlja, da skušajo desničarske sile tako kot ob vsakih volitvah v Trstu instrumentalno ustvarjati ozračje napetosti z očitnim namenom, da bi nacionalistično sovraštvo do Slovencev tako kot že v preteklosti zasledilo velik del tržaškega prebivalstva. Ob pomani-kampanji stvarnih argumentov in razlogov ostaja tržaški desničar v razglašena nota grobnega manipuliranja zgodovinskih dejstev. V ta usmeritev ne uveljavlja tudi provokacija mišicev, ki so med kraje za svoja zborovanja vključili tudi Bazovico.

SKGZ izraza pričeanje, da bo znalo demokratično prebivalstvo mirno a odločno odgovoriti na fašistično hujkanje tako v Bazovici kot tudi kjerkoli se še pojavilo.

Poziv k polnoštevilni udeležbi na današnjem shodu je poslalo tudi pokrajinsko vodstvo VZPI-ANPI ter sekcija SSK za vzhodni Kras.

Boljši izgledi

za obrat SNIA

Na sedežu Assolombarde v Milanu je bil dosežen kolikor toliko zadovoljiv sporazum glede razvojnih načrtov za obrat FTA-SNIA. Gre za pomembno znano sindikalno zvezo Filta (Cisl) - Filtea (Cgil).

VOLILNA ZBOROVANJA

Slovenska skupnost

Ob 20. uri v Bazovici in ob 20.30 v Grosupnem.

PSI

Posl. Gruber - Bencova in kandidat za deželni svet Carbone bosta govorila ob 10. uri pred veleblagovnico UPM na Trgu stare mitnice in ob 11. uri na Trgu Republike.

KPI

Od 9.30 do 13. ure na Pončani manifestacija z razstavami o problemih ekologije. Govoril bo neodvisni kandidat za deželo Paolo Parovel.

Od 15.30 do 20. ure na Trgu stare mitnice shod sekcije "Comačchi".

Od 17. do 20. ure pri Sv. Alojziju shod ročalske sekcije, na katerem bo govoril Stelio Spadaro.

Ob 18. uri v Ul. Torri shod s Perlo Luso in Ester Pacor.

Na Trgu Marconi v Miljah ob 10.30 zborovanje z Millom in Donadelom.

MED DEVINSKO-NABREŽINSKO IN BISTRIŠKO OBČINO

Danes v Ilirski Bistrici slovesnost pobratenja

Danes bodo v Ilirski Bistrici sklenili pobrateno med Ilirsko Bistrico in devinsko-nabrežinsko občino. Do slovesnosti pobratenja bo prišlo po večletnih stikih med obema občinskima upravama in med kulturnimi in športnimi organizacijami v obeh občinah, ki so v zadnjem času navezale že dokaj tesne stike. Podobna slovesnost bo 1. julija v Nabrežini.

Devinsko-nabrežinska in ilirska bistrska občina sta navezali stike že pred štirinajstimi leti, ko so se privrkat sestali upravitelji obeh krajev. Dejanjsko pa je sodelovanje med prebivalstvom obeh občin trajalo na trdnih temeljih, ki segajo že v začetek stoletja, ko se je veliko število prebivalcev Ilirske Bistric in okolice podajalo na delo v nabrežinske kamolote. Te vezi so se utrdile v času narodnoosvobodilne borbe, ko je prav preko ozemlja ilirske-bistrske občine vodila dolgo časa ena glavnih vezí med tržaškim Krasom in notranjostjo Slovenije.

Tudi danes imata obe občini več skupnih problemov, med katerimi je treba omeniti predvsem vprašanje čistočnega Timave, ki je bila pred leti močno onesnažena prav zaradi industrijskih odpadkov v ilirsko-bistrski občini, a se sedaj po dograditvi

Ulita (Uil), ki je izbojevala ob osrednjega vodstva zasnovano nadobnega načrta o programiranju proizvodnje, organizaciji dela in zaščiti delovnih mest v tržaškem tekstilnem obratu. Precej delavcev je trenutno v dopolnilni blaginji, toda po omenjenem načrtu bodo postopoma spet prišli na svoja mesta. Rezultate milanskega sestanka bodo sindikalisti nadrobneje obravnavali pripradi delovni sili na delavski skupščini, ki bo v ponedeljek, 6. junija, s pričetkom ob 13. uri.

Tržaška občina obvešča, da je treba prošnje za uporabo občinskih športnih objektov za sezono 1983-84 vložiti v urad, kjer se sprejemajo razni akti: vložiti jih je treba v sobi 32 v palači na Trgu Unità do konca tega meseca. Interesi pa bodo lahko dobili vse informacije o

tem na oddelku XV (mladina, šport in prosti čas) v Ul. del Teatro 5, vsak dan, od 8.15 do 12.30.

Pokriti plavalni bazen «B. Bianchi» bo jutri zaprt za javnost zaradi športnega tekmovanja.

Drevi glavni svet Kmečke zveze

Drevi, ob 20.30, se bo na sedežu v Ul. Cicerone sestali glavni svet Kmečke zveze. Dnevni red predvideva razpravo o uporabi finančnih sredstev v višini dveh milijard lir za uresničitev kmetijskega razvojnega načrta Kraske gorske skupnosti, razpravo o tradicionalnem letnem izletu KZ, o raznih organizacijskih vprašanjih ter razno.

IZVOLITEV, KI BO LAHKO IMELA POSLEDICE TUDI DRUGO

Ali je potrditev predsednika KZE sad sporazuma med melonarji in KD?

Komunisti kritični do «prvega nastopa» nove večine - Slovenska skupnost bo v torko predstavila svoj programski dokument - Posega Carboneja in Pittonija

Potrditev demokratičnega Renata Segattija na čelo tržaške Krajevne zdravstvene enote je bila včeraj v središču pozornosti tukajšnjega političnega življenja. Kot znanu, je bil Segatti v četrtek zvečer izvoljen tudi za glason enice izmed listarskih predstavnikov v upravnem odboru te ustanove in zato se marsikdo sprašuje, če je ta poteza sad več ali manj skrivnega dogovora med demokratičnimi in melonarji, ki naj bi zajel še nekatere druge krajevalne ustanove, kot dokazuje izvolitev Barisona za predsednika Avtonomne letovišarske in turistične ustanove. V tajnem glasovanju je prišla torej do izraza nova večina, ki sloni na LPT in KD, piše v tiskovnem poročilu svetovalske skupine KPI v skupščini KZE, in ki ne more računati na podporo PSI, še manj pa komunistov in radikalcev. KPI bo tako še dalje vodila opozicijo v KZE, s tako večino, ki se je rodila praktično v temi, pa res ni pričakovati, da se bo položaj v osrednji zdravstveni ustanovi na kakšen način le izboljšal.

Slovenska skupnost je predinsod-

njam priredila na svojem sedežu središču kandidati, na katerem so razpravljali o programu za letošnje volitve s posebnim ozirom na deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Prvotni osnutek so prisotni kandidati in drugi udeleženci srečanja dopolnili s svojimi predlogi in priporočili.

Programski dokument, ki bo predstavljen javnosti na tiskovni konferenci prihodnjega torka, je sestavljen iz dveh delov. V uvodnem delu so podana načela, na osnovi katerih SKZ utemeljuje svoje samostojno politično nastopanje tako na parlamentarnih kot na deželnih volitvah ter glavne smernice, ki navdušujejo njeno delovanje, soneče prvenstvo na narodnoobrambenem programu.

V okviru tega programa je zato na prvo mesto boj za izglasovanje državnega zaščitnega zakona v korist Slovencev, ki prebivajo v tržaški, gorški in videmski pokrajini. Druga temeljna oblika programa je boj proti vsem oblikam odtujevanja slovenske zemlje, ki je ena glavnih osnov narodnega obstoja.

V programu bo tudi poudarek na

OB NAPOVEDI ZASEDANJA O PROBLEMIH DELA V VIDMU

SINDIKATI DELAVCEM: STRNJENO NA VOLIŠČA

Le z množično udeležbo bo mogoče vsiliti zadoženim dejavnikom smotrno politiko na področju zaposlovanja

Deželno vodstvo enotne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL se je odločilo za stvaren nastop zoper propagando določenih političnih krogov, ki skušajo navesti prebivalstvo k temu, da med bližnjimi volitvami čim množičneje odda belo glasovnico. Takšna poteza bi očitno koristila protidelavskim in nazadnjaškim silam, kar je seveda treba preprečiti. Glavni delavski tajnik CGIL Giannino Padovan, član deželnega vodstva CISL-Gianfranco Patuanelli in glavni delavski tajnik UIL Gianfranco Trebbi so med včerajšnjo tiskovno konferenco naglasili, da bodo sindikati reakcionarne težnje zavrnili delovnih moči z osrednjimi, življenjsko pomembnimi vprašanji, ki danes tarso italijansko družbo in v prvi vrsti njene najmanj premožne in siromašne sloje. Šlo bo

za kapilarno akcijo. Predvsem pa bo enotna sindikalna zveza v podkrepitve te akcije sprožila široko javno debato o problemih dela in najširšem smislu in v ta namen priredila posebno zasedanje, ki bo v videmski športni palači v torko, 7. junija; nanj vabijo sindikati predstavnike političnih strank in javnih uprav.

Lansko leto smo v Furlaniji-Julijski krajini zaznamovali nič manj kot 41.000 brezposelnih, kar usreča 9,5 od sto vsega deželnega prebivalstva. Nezaposlenost je treba odpraviti z odpiranjem novih delovnih mest, to pa je mogoče samo s trezno in daljnovidno politiko proizvodnega in storitvenega načrtovanja, ki jo mora spremljati smotrni finančni pritok. Enotna sindikalna zveza postavlja v tej smeri naslednje zahteve, katerih uresničitev je odvisna od dobre volje političnih strank:

v okviru deželnega, pokrajinskih in občinskih proračunov naj se osnujejo razvojni načrti na področju proizvodnje in storitve, ki bi omogočili zaposlitev čim večjega števila mlade delovne sile;

preosnujeta naj se tako krožni sklad Frie kot finančna družba Friulia, da bosta zares učinkovito opravljala odkazano jima nalogo, poleg tega naj se ustvari posbna ustanova, prek katere bi družbene sile mogle spostreka nadzirati mehanizem deželnih finančnih podpor in prispevkov ter tako vplivati na snovanje in uresničevanje konkretnih industrijske politike v luči nujne po zaposlovanju;

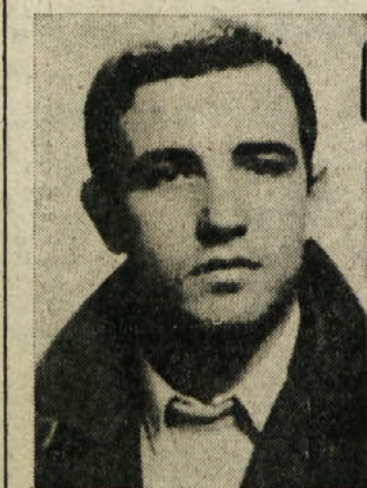
deželna uprava naj se s pristojnimi državnimi oblastmi nanovo domeni glede sredstev iz državnih blaginje, ki so namenjena Furlaniji-Julijski krajini, kajti njihov obseg je treba povečati, tembolj še sprito značilnosti, ki jih ima naša dežela vprico posebnega statuta. Sploh pa je treba Rim prisiliti k temu, da enkrat za vselej prične obravnavati vprašanja izredne narave, kakršno je prav vprašanje gospodarske krize pri nas.

Zanimiva razstava v Torkli

Sinoči je bila v galeriji Torkla v Dolini otvorenje prve razstave v okviru Junjskih glasbenih in likovnih večerov, ki so jo pod vodstvom prof. Borisa Julijana pripravili dijaki nižje srednje šole Simon Gregorčič iz Doline. Svoja dela so dijaki pripravili na temo Ciolek in delo. Nekaj pri-ložnostnih besed je spregovoril član KD Valentin Vodnik Volko Lovriha. Več o včerajšnji otvoritvi bomo poročali v naši jutrišnji številki.

VČERAJ NA ŠKEDENSKI CESTI

DELAVCA JE MED RAZTOVARJANJEM HUDO RANIL KOMBI BREZ VOZNIKA

Vincenzo Serino

Po tragičnem naključju se je pripetila včeraj okrog 14. ure na škedenjski cesti izredno huda nesreča, v kateri je bil ranjen 48-letni delavec Vincenzo Serino iz Ul. Pittoni 8, ki leži sedaj na oddelku za nujne kirurške posege s strogo pridržano prognozo.

Pred nesrečo je Serino, uslužbenec podjetja Secor, razkladal s tovornjaka gradbeni material za dozidavo bližnje stavbe. Tovornjak je bil parkiran ob cesti, kakih sto metrov pred glavnim vhodom v železarno Terni (v smeri proti Škedenju). Medtem ko je bil delavec sklonjen ob tovornjaku, se je s parkirane pred Ternjem neslišno spustil po bregu kombi, ki je Serina stisnil k tovornjaku in mu zmečkal prsni koš. Kombi je pred Ternjem parkirali 27-letni Rodolfo Ortolan iz Benetk, ki je po nesreči zavrnil policiji, da je potegnil ročno zavzelo. Očitno pa je počasi popustila, tako da je kombi začel drseti po strmini navzdol in je po daljšem loku zaključil svojo vožnjo prav za hrbtno zaposlenega delavca.

Izpred vojašnice finančnih stražnikov hoteli ukrasti avto

Financijski stražniki z Opčin so pred dnevi zasledili skupino štirih mladencev, ki so prav pred vojašnico vdrli v avto Floriane Valic in se hoteli z njim popeljati na ples, 18-letni mehanik Renzo Erman in 19-letni mazar Alessandro Fattor sta končala v zaporu, 19-letnega Roberta Liva in 17-letnega B.T.G. pa so prijavili sodišču.

Mladci tatovi so bili vsekakor zelo nespretni, saj niso opazili, da jih za bližnjim avtom nadzorujejo kar štirje finančni stražniki. Z nožem so prerezali platneno streho fiatka 500, nato pa so poglajali avto tako, da so povežali kiti. Prevzeli pa so ne nekaj metrov, kajti nenaravno so planili nanje vedno budni stražniki.

V Benetkah aretirali tržaškega narkomana

V Benetkah je policija aretirala 24-letnega Tržačana Giulia Sommadossia in mu zaplenila kilogram hašiša v vrednosti okrog milijona lir. Sommadossi je star znanec policije, saj je zakrivil že vrsto kaznivih dejanj. Na tržaškem letnem oddelku ga poznajo tudi kot rednega uživalca heroína. Da bi si prislužil denar za mamilo, je Giulio Sommadossi kupil hašiša v Milanu, nato pa ga je verjetno imel namen preprodati v Benetkah ali v Trstu.

NA DVODNEVNEM ZASEDANJU NA VELESEJMU

Naravoslovci se sprašujejo o vlogi ki jo imajo pri upravljanju teritorija

Posegi deželnega odbornika za načrtovanje in odbornikov iz dolinske in devinsko-nabrežinske občine - Prisotni številni strokovnjaki

V kongresni dvorani velesejma se je včeraj začelo dvodnevno zasedanje italijanskega združenja naravoslovcev, ki se odvija na temo: «Upravljanje naravnih dobrin in vpliv, ki ga imajo velike infrastrukture na okolje». Novi aspekti politika naturalista pri upravljanju teritorija. Glavni namen srečanja je določiti vlogi naturalista, ko se pokliče v raznih interdisciplinarnih skupinah skupno z geologi, inženirji, gozdarskimi izvedenci in drugimi projektanti lotova vprašanja vpliva velikih infrastruktur na teritorij in se spoprijema s tehnikami obnove okolja in potencialne ponovne uporabe obratnih področij v proizvodni in uporabniške namene.

Tematika vpliva teh infrastruktur

na okolje je še precej obširna; to srečanje pa se loteva predvsem problema vpliva na teritorij, ki ga imajo kamolotni, razne prometne povezave, hidrogeološki nered ter zemeljski usadi; poleg tega se na zasedanju razpravlja o vprašanjih, ki so povezana z metodami vpliva na okolje pri načrtovanju in uresničevanju parkov in naravnih rezervatov ter upravljanja naravnih dobrin.

Po uvodnem pozdravu vsedravnega predsednika italijanskega združenja naravoslovcev, sta pozdrav zasedanju prisnela odbornika dolinske in devinsko-nabrežinske občine Sancin in Voci. Potem ko je spregovoril o pobudah, ki jih je občina sprejela na tem področju, je odbor-

nik Sancin med ostalimi podčrtal, da imajo krajevne uprave potrebo tehnikov, ki naj povedo, kako je treba posegati po teritoriju. Odbornik Voci pa je ob tej priložnosti ponovno izrazil mnenje, da je treba avifaunistični park v Štivanu vsekakor uresničiti, ker bi skupno z drugimi pobudami nudil pogoje za turistično valorizacijo devinsko-nabrežinske občine.

Uvodno poročilo je na zasedanju imel deželni odbornik za načrtovanje in proračun Vignini, ki je v bistvu ponovil smernice dežele glede upravljanja teritorija, ki jih po nazoru deželni urbiustični načrt (PUR) in deželni zakon 1183 o parkih, o katerem smo se že zelo kritično izrekli. Odbornik Vignini je poudaril, da če je treba pri načrtovanju velikih infrastruktur upoštevati vpliv, ki ga bodo le imele na okolje, je po drugi strani neobhodno potrebno, ko se govori o zaščiti naravnih dobrin, upoštevati socio-ekonomski vpliv, ki ga bo imela ta zaščita na prebivalstvo, ki na tem teritoriju živi. Kdor si danes predstavlja ustanovitev kate-regalok parka, ne da bi ocenil te aspekte, je nadaljeval Vignini, bi zagrešil pravo nasilje do potreb, pričakovanih in same kulturne identitete zainteresirane prebivalstva.

Zasedanje se je nadaljevalo s poročili številnih strokovnjakov naravoslovcev, ki so prišli tudi iz drugih mest; nadaljevalo se bo danes dopoldne in popoldne, jutri pa bo za udeležence na spredu ekskurzija po naturalistično zanimivih območjih dežele.

Danes v Kopru proslava zbora «V. Vodopivec»

Primorski akademski zbor «Vinko Vodopivec» je letos star 30 let. Okrog 450 sedelnih in bivših pevcev ter številnih prijateljev zbora bodo to priložnost svedeno proslavili danes s koncertom na Titovem trgu v Kopru.

Najprej bodo na odru nastopili mladi pevci s koncertnim programom, v drugem delu se bodo pridružili tudi stari pevci med katerimi so tudi nekateri bivši študenti iz zamejstva, in skupaj bodo zapeli nekaj pesmi iz vodopiveške repertoarja. Prvi del nastopa pa bo vodil prvi vodopivski dirigent, sedaj šef-dirigent Slovenske filharmonije Anton Nanut.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob smrti bivšega sodelavca dr. IVA BONETA izrekajo druzini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Ob izgubi dragne nenake izrekajo Giorgiotti skabarji in družini globoko sožalje uslužbenci in prijatelji podjetja Raimex in Infordata.

Gledališča

VERDI
Danes ob 18. uri red B bo v gledališču Verdi deseti koncert simfonije sezonske. Dirigent: A. Giorgi. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
PDG - Nova Gorica bo od jutri, 5. do 10. t.m., gostovalo v Bernu (Švica) na festivalu malih odrov s predstavami: P. Turrini «Jožef in Marija». Naslovni vlogi igra Sandi Krošl in Marijanca Krošl. Predstava bo odigrana v treh večerih, in sicer 6., 8. in 9. t.m., ob 20. uri.

CANKARJEV DOM LJUBLJANA
Razstave
Do jutri, 5. junija, bo v I. predverju razstava ob 100-letnici smrti Karla Marxa. Do 8. t.m. bodo v sprejemni dvorani na ogled dela R. Sakside, A. Černigoja, L. Spacala, K. Palčiča, F. Vecchieta in M. Kravosa.

Velika dvorana
Jutri ob 19.30: Mladi mladim, nastopili bodo trije mladinski zbori.

Srednja dvorana
Danes, 4. t.m., ob 20. uri: S. Mrožek «Peš», gostuje Teatar ITD - Zagreb.

Krogla dvorana
Jutri, 5. t.m., ob 19.30 «Orfej in Eridika», izbor najboljših predstav ljubljanskih srednješolcev.

Mala dvorana
Jutri, 5. t.m., ob 20. uri: S. Mrožek «Ambasadori» - SNG Maribor.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka ob 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Kino

Ariston 17.30 «Lo stato delle cose». W. Wenders.

Eden 16.30 «Niki».

Nazionale Dvorana št. 1 ob 15.30 «Porkis to days». Preprovan mladini pod 18. letom. Dvorana št. 2 ob 15.30 «Il mondo porno delle donne». Preprovan mladini pod 18. letom. Dvorana št. 3 ob 15.30 «Tranquillo weekend di paura».

Grattacielo 17.30 «The blues brothers».

Femice 17.30 «Conquest». Preprovan mladini pod 14. letom.

Mignon 16.30 «Il paradiso può attendere».

Aurora 16.30 «L'ultima vergine Americana». Preprovan mladini pod 18. letom.

Capitol 18.00 «La storia di Piera». Preprovan mladini pod 18. letom.

Cratello 17.00 «Sulle orme della Pantera rosa».

Moderno 17.00 «Acapulco prima spiaggia a sinistra». Film za vsa koga.

Radio 15.30 «Nudi, belli e... fighi». Preprovan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.00 «Scomparsi». J. Lemmon.

Lumiere 16.00 «Nessuno è perfetto». R. Pozzetto, O. Muti.

DANES IN JUTRI V KRIŽU PARTIZANSKI PRAZNIK

Današnji spored:
Ob 10. uri odprtje kioskov
Ob 19.30 koncert mostske zbornice «Vesna» in nastop baletne skupine SD Mladina
Od 21. ure dalje ples z ansamblom «Domači fantje» iz Divače.

Izleti

Združenje UNION Podlonec - Sv. Ivan priredi enodnevni izlet 12. 6. v Istro - Poreč, mostno kopanje. Vpisovanje v Ul. Valdivrivo 30. II. nadstropje, vsak torkel in četrtlet od 17. do 19. ure. Telefon 64459 ali 732558.

KD Ivan Grbec priredi 19. junija enodnevni izlet v Mezzomonte. Vpisovanje na sedežu društva vsak ponedeljek in četrtlet od 18. do 20. ure.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 4. junija
FRANC
Sonce vzhaja ob 5.18 in zahaja ob 20.48. — Dolžina dneva 15.30 — Luna vzhaja ob 2.14 in zahaja ob 13.09.

Jutri, NEDELJA, 5. junija
FERDO, TELOVO
Vreme včeraj: najvišja temperatura 29.8 stopinje, najnižja 20.2 stopinje, ob 18. uri 26 stopinj, zračni tlak 1020.3 mb ušteljen, veter 6 km na uro jugozahodnik, vlaga 60 odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 21 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Maria Cristina Rolandi, Serena Paschia, Cristina Maurel.

UMRLI SO: 82-letna Lucía Fonda vd. Giorco, 53-letni Emilio Gombach, 102-letni Pietro Biagiatti, 79-letni Giovanni Bonè, 73-letni Giordano Bertoldi, 64-letni Giuseppe Bartoli, 71-letni Giuseppe Bidoli-Tonon, 82-letni Andrea Gandusio, 88-letna Elisabetta Logoluso, 71-letna Norma Zomer.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Proselek: tel. 225-141; Božje polje: 4gonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 400-121; Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732-627, predpriznizna od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. dnevnna služba LEKARN (od 8.30 do 20.30)
Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Opčine, Milje, Drevored Mazzini 1, (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg S. Giovanni 5 in Trg S. Giacomo 1.

PD SLOVENEK IN VINOGRADNIKI IZ BORŠTA IN ZABREZCA

PRIREDIJO

XIII. praznik vina

V HRIBENCI

Danes, 4. junija
ob 16.00 odprtje kioskov
od 20.00 dalje ples z ansamblom POMLAD

Jutri, 5. junija
ob 10.00 odprtje kioskov
ob 16.30 kulturni program: pihalni orkester BREG; otroški pevski zbor SLOVENEK, moski pevski zbor F. VENTURINI od Domja, tržaška folklorna skupina STU LEDI

od 20.00 dalje ples z ansamblom POMLAD

V ponedeljek, 6. junija
ob 16.00 odprtje kioskov
od 20.00 dalje ples z ansamblom POMLAD

RAZSTAVA DOMAČIH VIN IN SPECIALITETE NA ŽARU

Šolske vesti

Osnovni šoli 1. maj 1945 v Zgoniku in Lojze Kokoravec - Gorazd v Salezu vabita na ogled razstave ročnih del, ki bo v prostorih osnovne šole v Zgoniku danes, 4. junija, od 16. do 20. ure in jutri, 5. junija, od 9. do 12. in od 16. do 21. ure.

Osnovna šola Zavrje - Koroski Milje sporoča, da bo šolska razstava jutri, 5. junija 1983, od 9.30 do 11.30 in od 16. do 18. ure. Ob 18. uri bo zaključna šolska prireditve.

Srednja šola Igo Gruden v Nabrežini vabi na zaključno šolsko prireditve, ki bo jutri, 5. junija, ob 17. uri v občinski telovadnici.

Vzgojiteljska šola A. M. Slomšek vabi danes na razstavo risb in ročnih izdelkov. Vzgojiteljski šoli se bo pridružilo tudi učiteljske z lastnimi risbami. Zaključek ob 12. uri.

Združenje staršev osnovne šole s slovenskim učnim jezikom «Ivan Grbec» v Škedenju poudarja, da je optimalna uresničitev načrta uvedbe celodnevne pouka na štednjaki šoli odvisna predvsem od številni otrok, ki jih bodo starši vpisali v šolo v prihodnjem šolskem letu.

Vsa potrebna pojasnila in informacije s tem v zvezi bodo starši prejeli na sedežu šole, Salita De Marchi 8, tel. 814-379, vsak dan, od 9. do 12. ure. Združenje staršev izdaja brezplačno, da se bodo znali slovenski starši odzvati temu vabilu v korist celotne naše narodnostne skupnosti.

Razna obvestila

Društvo Slovencev miljske občine v sodelovanju z občinskim vrtem in celodnevno šolo vabi na veseličarstvo jutri, 5. junija, od 17. ure dalje na dvorani Slovenskega šolskega centra v Ul. D'Annunzio 62. Spored so pripravili otroci iz vrta, učenci celodnevne šole, mladinska skupina in zbor Jadran. Gost veselice bo zbor F. Venturini od Domja. Nagradjevanje udeležencev natečaja «Nekdanji poklici naših ljudi». Družnolist z orkestrom Veseli godci.

Podporno društvo v Rojnu vabi na 92. redni občinski zbor, ki bo jutri, 5. junija, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklicanju v prostorih v Ul. Apriati št. 31 v Rojnu. Dnevni red: 1. predložitev letnega obračuna 1982; 2. diskusija; 3. razno. Odbor.

Društvo slovenskih tehnikov in naravoslovcov, Slovenski raziskovalni inštitut, Odssek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici vabijo slovenske dijake na 3. mladinski raziskovalni tabor «Beneficia» št. 29, avgust - 10. september. Delo bo potekalo v petih skupinah: etnološka, geografska, naravoslovska, sociološka, zgodovinska. Prijave in vpis udeležencev na sedežih: Slori - Trst, Ul. Gallina 5, od 8. do 13. in od 15. do 17. ure; NSK, OZ - Ul. Petronio 4, od 8. do 13. ure; Slori, Gorica, Ul. Malta 2, od 8. do 13. in od 15. do 17. ure.

Jutri, 5. junija, bo ob 17. uri na vrtu Finžgarjevega doma na Opčini praznik mladim pevcev «Vesela pomlad». V primeru slabega vremena bo program v dvorani Finžgarjevega doma.

Bivši borci 30. divizije, ki se na maršavajo udeležiti slavnostne proslave 9. korpusa, ki bo 11.9. v Novi Gorici, naj čimprej stopijo v stik s predsednikom krške sekcije VZPI - ANPI Ferdinandom Bogatcem (tel. 220-175).

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.p.A.
TRG JULIJA F. 12/130 - 61-948

3. 6. 1983

Ameriški dolar	1.503
Kanadski dolar	1.220
Švicarski frank	713
Danska kruna	163
Norveška kruna	207
Švedska kruna	196
Holandski florint	526
Francoski frank	185
Belgijski frank	26.50
Trg Sterling	2.350
Irski Sterling	1.870
Nemška marka	591.50
Avstrijski šiling	83.50
Portugalski escudo	13
Pezeta	10
Jen	1.200
Avstralski dolar	16
Drahma	15.80
Debeli dinar	16.80

MENJALNICA vseh tujih valut

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)
Trg S. Giovanni 5, Trg S. Giacomo 1, Opčine, Milje - Drevored Mazzini 1.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Rivo Kolonkovec vabi na drugo srečanje pod naslovom «Ali spoznaš svoje vino?», ki bo jutri, 5. junija, ob 18. uri na sedežu društva. Večer bo povezovala Neva s svojo skupino in harmoniko.

Prispevki

Namesto cvetja na grob dr. Ivo Boneti, svojemu prvemu direktorju, daruje Delagacija Exportbanke v Trstu 100.000 lir za Glasbeno matico.

Razstave

Danes, 4. t.m., ob 18.30 bo v galeriji «Cartesius» otvoritev razstave dveh slikarj in sicer Annamarije Di Biase D'Onofrio in Lie Grego. Razstava bo odprta do 16. junija.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

PRODAM po ugodni ceni barvne slike zadnje teme Jadrana v Vičenci. Slike so na ogled v čistilnici «Tatjana» v Nabrežini, Kamnolom št. 78/d.

PRODAM novo enostanovanjsko hišo v okolici Doline. Telefon št. 040/228390.

MANSARDO - dvosobno v centru Trsta prodam. Telefon 040/228390.

ISCEM gospodinjstvo pomočnik trikrat tedensko. Telefonirati od 14. do 16. ure in v večernih urah na št. 040/820435.

OPRAVLJAM vsa plesarska dela v najkrajšem času in po ugodni ceni. Telefonirati po št. 14. uri na št. 040/910148.

PRODAM ford transit - camper za 4 osebe, po ugodni ceni, letnik 1971. Telefonirati na št. 745547 v večernih urah.

PRODAM tovornjak fiat 110 NR (63 stoletnost) - 40 kub. m. Telefonirati 1978 v oddelčni stanju. Te telefonirati na št. (040) 220-175.

OSMICO je odprl Ivan Kozmič v Prebenu. Točilo belo in črno vino. IZGUBIL sem psa, nemškega ovčarja črno-rjave barve, sliši na ime Sultan. Najditelj naj telefonira na št. 229-104.

OSMICO je odprl Zoran Pangerc Dolina 474 Točilo belo in črno vino. PRODAM gumijast čoln zodiac 4.20 m, z motorjem johnson 25 KS v odličnem stanju. Telefonirati v večernih urah na št. 43463.

FRIZERSKI salon NEVA - Dolina št. 75, tel. 228807, obveščena cenjene stranke, da se je urnik zaradi letnega počitka spremenil. Namesto sreče bo salon zaprt ob ponedeljek, ostale dni bo namesto delovnega urnika odprto od 13. do 20. ure. Ob sobotah ostane urnik nespremenjen.

PRODAM staro enostanovanjsko hišo v Ronkah. Ponudbe v večernih urah. Tel. (0481) 778827.

OSMICO je odprl Olga Grilanc - Salez 23. Točilo belo in črno vino. OSMIC je v Nabrežini odprl Dušan Radović Poskrbljeno za pri arizek.

OSMICO je odprl Emil Mučič v Standeržu - Ul. S. Rutar 24. Točilo belo vino. Poskrbljeno je tudi za prigrizke.

OSMICO je odprl Robert Pipan iz Mavhina. Točilo domačo kajflico. PRODAM po ugodni ceni avto fiat romeo 2000 berlina. Telefon 27222.

KVRTIC je odprl odprl osmico. Točilo pristno domačo kajflico. PRODAM zazidljiv teren v občini Dolina. Telefonirati na št. 228217.

MARINA JULIA TRŽIC - Julija in avgusta v našem opremljenem stanovanju na razpolago toli plaža. Agencija Gabbiano - telefonska št. 0481/45947.

AGENZIA IMMOBILIARE GABBIANO

Ob prihodu kolesarjev «Gira» bodo prekinili tudi avtobusni promet

Poleg zadovoljstva in navdušenja med ljubitelji športa, ki ga prinaša današnji prihod kolesarjev krožne dirke po Italiji, bo danes in jutri kakopak tudi nekaj težav in nevednosti zaradi prepovedi parkiranja, omejitve v prometu itd. Tudi v mestnem avtobusnem prometu bo nekaj sprememb, tako javljajo iz ravnateljstva občinskega podjetja.

Tako bodo avtobusi na progi št. 1 danes in jutri vozili po Mameljevi,

GORIŠKI DNEVNIK

V PRIPRAVAH NA POLITIČNE IN UPRAVNE VOLITVE

Razprava in opredeljevanje stališč o naši manjšinski problematiki

Srečanje s slovenskimi izvoljenimi predstavniki in kandidati KPI je bilo v četrtek zvečer v Gorici

V okvir priprav na bližnje politične in upravne volitve sodi tudi srečanje z izvoljenimi slovenskimi predstavniki in kandidati v razne zbornice, ki ga je v četrtek zvečer v goriškem Palace hotelu pripravilo deželno in pokrajinsko vodstvo KPI. Srečanje je potekalo na temo: zakonska zaščita kot nujni pogoj za nadaljnjo rast slovenske narodnostne skupnosti v Italiji — dolžnosti države, naloge dežele, vloga pokrajine in drugih krajevnih ustanov. Srečanje, ki ga je vodil predsednik Kraške gorske skupnosti dr. Miloš Budin, je bilo torej v celoti posvečeno obravnavi slovenske problematike. Na njem so sodelovali senator Jelka Grčevca, deželni svetovalec Boris Iskra, Ivan Bratina in Nereo Battello, pokrajinski svetovalec Silvino Poletto, dr. Mario Lavrenčič, župan v Doberdolu in drugi izvoljeni predstavniki v raznih ustanovah, člani in aktivisti KPI.

Pokrajinski tajnik KPI Renzo Redivo je z uvodnim posegom znova potrdil voljo stranke in politično obvezo, ki ji bila med drugim vnesena v zaključni dokument zadnjega vsedržavnega kongresa stranke, da pride do čimprejšnjega izglasovanja zakona o globalni zaščiti in njegovega izvajanja. V dokaj razčlenjeni razpravi o različnih aspektih slovenske problematike so nato sodelovali dr. Mario Lavrenčič, ki je poudaril potrebo po aktivnem in splošnem vključevanju Slovencev v družbeno dogajanje in vrstah naprednih strank in nazival pozitivne izkušnje, dozorele ob upravljanju doberodolske občine Aleksandra Devetaka, kandidatka na listi KPI za pokrajinski in deželni svet, o pozitivnih premikih glede obravnave in reševanja manjšinskega vprašanja na območju ronke in drugih občin, zlasti pa o pozitivni vlogi Javnega večnamenskega kulturnega središča, Robert Pahor, občinski svetovalec v Ronkah, o specifični problematiki Slovencev na Laškem ter o prizadevanjih občinske uprave glede reševanja tega vprašanja. Iz dosedanjih izkušenj v delovanju deželnega sveta v odnosu do slovenske problematike sta govorila Boris Iskra in Ivan Bratina. Iskra je opozoril zlasti na težavno sporazumevanje med različnimi komponentami, ki gre za obravnavanje vprašanj, ki so splošno koristi za narodnostno skupnost, medtem ko je Bratina poudaril, da gre za enotnost nastopanja po hru za izvajanje in uveljavljanje pravic v korist manjšine ter nazival prav v zvezi s tem, vrsto vprašanj, ki jih po trbuha rešiti prav v smislu skupnega interesa (predstavniki v raznih komisijah itd.). O maečevskem odnosu deželne in drugih ustanov do slovenske kulture in do kulture večinskega naroda je govoril Ace Mermolja, medtem ko je Jelka Grčevca prikazala dosedanja prizadevanja KPI na parlamentarni ravni za doseg globalnega zaščitnega zakona in, kar je prav tako važno, za njegovo izvajanje. Kritično je ocenila zmeraj ne dovolj jasna stališča socialistov glede slovenske manjšinske problematike in odločitve SSK o samostojnem nastopu na političnih volitvah.

V razpravi so nato sodelovali še Aldo Rupel, ki je opozoril na problem političnega izobraževanja in pomena skupaj z drugimi predmeti zdravstveno izkazano 28-letnega Albina Starija iz Putja. Sitar je tedaj že sedel v goriškem zaporu, saj sta izločeno dva domačina iz Gradca prišla, ki se skušata skozi okno zbežati iz stanovanja Tarcisia De Grassia. Prijavilo se ga sodišču zaradi kraje čolna, poskusa rop, nedovoljene posesti orožja (kuhinjskega noža) in groženj. Sitar je preiskovalcem izjavil, da je bil pijan in se zato ne spominja, kaj je naredil, zanikal pa je vsakršno odgovornost glede groženj.

Javni tožilec je zahteval leto in 4 mesece zapora ter 250 tisoč lir globe. Zagovornik je predlagal najnižjo kazen. Sodniki Succi, Marinelli in Castro so ga obsodili na 9 mesecev zapora in 350 tisoč lir globe zaradi kraje čolna in poskusa rop v hiši De Grassia, ter 20 dni aresta in 70 tisoč lir globe zaradi posesti noža. Zavrnili so prošnjo za izpustitev na začasnoprostost, zato bo moral Sitar kazni odsedeti.

Več sreče je imel s sodniki 21-letni Aba Kojo iz Ghanice, ki je prejšnji petek okradel Francesca Fama, medtem ko je spal na neki ladji

Prejšnje nedeljo so gradski o-roniki našli na plaži smuljiv čoln, v njem pa skupaj z drugimi predmeti zdravstveno izkazano 28-letnega Albina Starija iz Putja. Sitar je tedaj že sedel v goriškem zaporu, saj sta izločeno dva domačina iz Gradca prišla, ki se skušata skozi okno zbežati iz stanovanja Tarcisia De Grassia. Prijavilo se ga sodišču zaradi kraje čolna, poskusa rop, nedovoljene posesti orožja (kuhinjskega noža) in groženj. Sitar je preiskovalcem izjavil, da je bil pijan in se zato ne spominja, kaj je naredil, zanikal pa je vsakršno odgovornost glede groženj.

Javni tožilec je zahteval leto in 4 mesece zapora ter 250 tisoč lir globe. Zagovornik je predlagal najnižjo kazen. Sodniki Succi, Marinelli in Castro so ga obsodili na 9 mesecev zapora in 350 tisoč lir globe zaradi kraje čolna in poskusa rop v hiši De Grassia, ter 20 dni aresta in 70 tisoč lir globe zaradi posesti noža. Zavrnili so prošnjo za izpustitev na začasnoprostost, zato bo moral Sitar kazni odsedeti.

Več sreče je imel s sodniki 21-letni Aba Kojo iz Ghanice, ki je prejšnji petek okradel Francesca Fama, medtem ko je spal na neki ladji

Prejšnje nedeljo so gradski o-roniki našli na plaži smuljiv čoln, v njem pa skupaj z drugimi predmeti zdravstveno izkazano 28-letnega Albina Starija iz Putja. Sitar je tedaj že sedel v goriškem zaporu, saj sta izločeno dva domačina iz Gradca prišla, ki se skušata skozi okno zbežati iz stanovanja Tarcisia De Grassia. Prijavilo se ga sodišču zaradi kraje čolna, poskusa rop, nedovoljene posesti orožja (kuhinjskega noža) in groženj. Sitar je preiskovalcem izjavil, da je bil pijan in se zato ne spominja, kaj je naredil, zanikal pa je vsakršno odgovornost glede groženj.

Javni tožilec je zahteval leto in 4 mesece zapora ter 250 tisoč lir globe. Zagovornik je predlagal najnižjo kazen. Sodniki Succi, Marinelli in Castro so ga obsodili na 9 mesecev zapora in 350 tisoč lir globe zaradi kraje čolna in poskusa rop v hiši De Grassia, ter 20 dni aresta in 70 tisoč lir globe zaradi posesti noža. Zavrnili so prošnjo za izpustitev na začasnoprostost, zato bo moral Sitar kazni odsedeti.

Več sreče je imel s sodniki 21-letni Aba Kojo iz Ghanice, ki je prejšnji petek okradel Francesca Fama, medtem ko je spal na neki ladji

Prejšnje nedeljo so gradski o-roniki našli na plaži smuljiv čoln, v njem pa skupaj z drugimi predmeti zdravstveno izkazano 28-letnega Albina Starija iz Putja. Sitar je tedaj že sedel v goriškem zaporu, saj sta izločeno dva domačina iz Gradca prišla, ki se skušata skozi okno zbežati iz stanovanja Tarcisia De Grassia. Prijavilo se ga sodišču zaradi kraje čolna, poskusa rop, nedovoljene posesti orožja (kuhinjskega noža) in groženj. Sitar je preiskovalcem izjavil, da je bil pijan in se zato ne spominja, kaj je naredil, zanikal pa je vsakršno odgovornost glede groženj.

Javni tožilec je zahteval leto in 4 mesece zapora ter 250 tisoč lir globe. Zagovornik je predlagal najnižjo kazen. Sodniki Succi, Marinelli in Castro so ga obsodili na 9 mesecev zapora in 350 tisoč lir globe zaradi kraje čolna in poskusa rop v hiši De Grassia, ter 20 dni aresta in 70 tisoč lir globe zaradi posesti noža. Zavrnili so prošnjo za izpustitev na začasnoprostost, zato bo moral Sitar kazni odsedeti.

Več sreče je imel s sodniki 21-letni Aba Kojo iz Ghanice, ki je prejšnji petek okradel Francesca Fama, medtem ko je spal na neki ladji

Prejšnje nedeljo so gradski o-roniki našli na plaži smuljiv čoln, v njem pa skupaj z drugimi predmeti zdravstveno izkazano 28-letnega Albina Starija iz Putja. Sitar je tedaj že sedel v goriškem zaporu, saj sta izločeno dva domačina iz Gradca prišla, ki se skušata skozi okno zbežati iz stanovanja Tarcisia De Grassia. Prijavilo se ga sodišču zaradi kraje čolna, poskusa rop, nedovoljene posesti orožja (kuhinjskega noža) in groženj. Sitar je preiskovalcem izjavil, da je bil pijan in se zato ne spominja, kaj je naredil, zanikal pa je vsakršno odgovornost glede groženj.

Javni tožilec je zahteval leto in 4 mesece zapora ter 250 tisoč lir globe. Zagovornik je predlagal najnižjo kazen. Sodniki Succi, Marinelli in Castro so ga obsodili na 9 mesecev zapora in 350 tisoč lir globe zaradi kraje čolna in poskusa rop v hiši De Grassia, ter 20 dni aresta in 70 tisoč lir globe zaradi posesti noža. Zavrnili so prošnjo za izpustitev na začasnoprostost, zato bo moral Sitar kazni odsedeti.

Več sreče je imel s sodniki 21-letni Aba Kojo iz Ghanice, ki je prejšnji petek okradel Francesca Fama, medtem ko je spal na neki ladji

Prejšnje nedeljo so gradski o-roniki našli na plaži smuljiv čoln, v njem pa skupaj z drugimi predmeti zdravstveno izkazano 28-letnega Albina Starija iz Putja. Sitar je tedaj že sedel v goriškem zaporu, saj sta izločeno dva domačina iz Gradca prišla, ki se skušata skozi okno zbežati iz stanovanja Tarcisia De Grassia. Prijavilo se ga sodišču zaradi kraje čolna, poskusa rop, nedovoljene posesti orožja (kuhinjskega noža) in groženj. Sitar je preiskovalcem izjavil, da je bil pijan in se zato ne spominja, kaj je naredil, zanikal pa je vsakršno odgovornost glede groženj.

Javni tožilec je zahteval leto in 4 mesece zapora ter 250 tisoč lir globe. Zagovornik je predlagal najnižjo kazen. Sodniki Succi, Marinelli in Castro so ga obsodili na 9 mesecev zapora in 350 tisoč lir globe zaradi kraje čolna in poskusa rop v hiši De Grassia, ter 20 dni aresta in 70 tisoč lir globe zaradi posesti noža. Zavrnili so prošnjo za izpustitev na začasnoprostost, zato bo moral Sitar kazni odsedeti.

Več sreče je imel s sodniki 21-letni Aba Kojo iz Ghanice, ki je prejšnji petek okradel Francesca Fama, medtem ko je spal na neki ladji

Prejšnje nedeljo so gradski o-roniki našli na plaži smuljiv čoln, v njem pa skupaj z drugimi predmeti zdravstveno izkazano 28-letnega Albina Starija iz Putja. Sitar je tedaj že sedel v goriškem zaporu, saj sta izločeno dva domačina iz Gradca prišla, ki se skušata skozi okno zbežati iz stanovanja Tarcisia De Grassia. Prijavilo se ga sodišču zaradi kraje čolna, poskusa rop, nedovoljene posesti orožja (kuhinjskega noža) in groženj. Sitar je preiskovalcem izjavil, da je bil pijan in se zato ne spominja, kaj je naredil, zanikal pa je vsakršno odgovornost glede groženj.

Javni tožilec je zahteval leto in 4 mesece zapora ter 250 tisoč lir globe. Zagovornik je predlagal najnižjo kazen. Sodniki Succi, Marinelli in Castro so ga obsodili na 9 mesecev zapora in 350 tisoč lir globe zaradi kraje čolna in poskusa rop v hiši De Grassia, ter 20 dni aresta in 70 tisoč lir globe zaradi posesti noža. Zavrnili so prošnjo za izpustitev na začasnoprostost, zato bo moral Sitar kazni odsedeti.

Več sreče je imel s sodniki 21-letni Aba Kojo iz Ghanice, ki je prejšnji petek okradel Francesca Fama, medtem ko je spal na neki ladji

INTERVJU Z RICCIOTTIEM LAZZEROM

NOBENE ŠPEKULACIJE Z MRTVIMI

Kampanja proti Slovincem in Židom se uokvirja v širši načrt, ki zajema vso Italijo - Seznanmi iz fojb nimajo zgodovinske verodostojnosti

(nadaljevanje s 1. strani)

italijanskem in fašističnem duhu. Dogajale so se nevarne stvari, spreminjali so celo primke na nagrobnih spomenikih, kar so delno naredili tudi v Trentu. Trst je doživel okupacijo, italijansko okupacijo, saj je bil vključen v italijanske province šele leta 1921, prej je bil okupirano območje z okupacijsko policijo. In isto usodo je doživljala Istra.

Vprašanje: Z ozirom na Italijo je Trst v posebnem položaju in o tej posebnosti se veliko govori. Ali je po vašem mnenju to vzrok, da mesto nocoj kritično preučevati in analizirati svoje preteklosti?

Odgovor: Mislim, da je to eden od vzrokov...

Vprašanje: V to združuje se uokvirja tudi dejstvo, da se v Trstu ciklično obnavlja problem fojb?

Odgovor: Po mojem mnenju je to povezano s problemom, ki sva ga načela v začetku pogovora. Mislim, da se uokvirja v velik manever, katerega cilj je zaustavljati in odgoditi težnjo k poglabljanju prijateljstva in sodelovanja z Jugoslavijo, uokvirja se v poskus, da bi omejili možnost trajnega in trdnega sporazumevanja.

Kot argument so fojbe uporabne do neke mere. Preden pa začneva s tem vprašanjem bi rad spregovoril o drugih stvareh, o drugih dejstvih, o katerih se v Italiji ne govori. Rad bi spregovoril o jugoslovanskih deportiranih, civilistih, upornikih, vojni ujetnikih, ki so bili odpuščani v Italijo že pred 8. septembrom 1943. Hotel bi poudariti, da obstaja veliko seznanov, ki bi jih lahko postavili ob tiste iz fojb, seznanov, ki bi pojasnili, kaj se je dejansko zgodilo in zakaj se je zgodilo. Naj povem, da v knjižnici v Bariju je pokopanih 1.326 Jugoslovancev, od katerih so jih identificirali samo 825. Na pokopališču San Sepolcro pri Arezu je 1.800 trupel Jugoslovancev: del teh so internirani iz političnih razlogov pred 8. septembrom, delno pa so bili vojni ujetniki ali taki, ki so se uprli okupacijskim nacističnim silam. V Gonarsu pri Vidmu je 1.400 pokopanih Jugoslovancev (od katerih so jih identificirali 416), ki so bili deportirani že leta 1941. In sedaj bi rad še nadaljeval s seznamom koncentracijskih taborišč za jugoslovanske deportirance v Italiji, ki so jih ustanovili za časa fašizma in pred 8. septembrom. Taborišča so bila v sledečih krajih: Cairo Montenotte pri Cuneu, Chiesanuova pri Padovi, Monigo (Treviso), Pisticci (Matera), Grumello (Bergamo), Frascette (Frosinone), Alatri (Frosinone), Avezzano (L'Aquila), Celano (Aquila), na Kapeli (Gorica), Zdravščina (Gorica), Ciglin (Gorica), Dolnja Trebusa (Gorica), Rocca di Spoleto (Perugia), Visco (Videm), Pietrafina (Cosenza), Istogno (Chieti), Fabiana (Ancona), Gioia del Colle (Bari), Manfredonia (Poggia), Monteleone di Spoleto (Perugia), Bolzena (Macerata), Urbisaglia (Macerata), Vasto (Chieti), otok Trinità in Lipari, Sforzacorta (Macerata), Servigliano (Ascoli Piceno), Renici di Anguillara (Arezzo), in lahko bi še nadaljeval. Gre za srhljivo panomo taborišč, v katere so zapirali vse tiste, ki jih je fašizem ocenjeval kot nezaupljive. K temu pa je treba dodati še 16 taborišč na Sardiniji, kamor so od leta 1938 do 1942 zaprli okoli 6.000 Istrancev, Italijancev in Slovencev, in okoli 7.000 mladih namornikov, ki so jih imeli za sumljive zaradi njihovega prepričanja ali pa ker so bili v sorodstvu s sumljivimi ljudmi.

Vprašanje: Mislite na posebne kazenske batallone?

Odgovor: Prav na tiste. K navedenim je treba pristiti od 1943. leta dalje se 2.000 političnih konfinirancev in vojni ujetnikov. Poleg tega so delovala še štiri taborišča na Siciliji ter tri v Kalabriji. V Apuliji poleg že omenjenih, pa je delovalo še šest taborišč, namenjenih jugoslovanskim političnim konfinirancem in internirancem.

Vprašanje: K tej panorami pa sodi še vse to, kar se je v Julijki krajini in Istri dogajalo od leta 1919 naprej; proces, ki se začel s prihodom italijanske vojske in nadaljeval s fašizmom?

Odgovor: Seveda. Razumljivo je torej, kaj je lahko zraslo v tistih, ki so se čutili in so bili preganjani. Vendar bi rad poudaril, da se vse to ni dogajalo skrivaj, da je bil ta odnos do slovenskega prebivalstva znan. Tržaški škof Antonio Santin, o katerem se sicer lahko veliko razpravlja, je obiskal taborišča v krajih Chieti, Monteleone in Frascette. O tem obisku je spregovoril katoličanski italijanskega papeža 3. septembra 1943 in med drugim tudi dejal, da so jim (Slovincem) oredili osnovne pravice, da je bila reakcija brutalna in slepa, da je pogosto prizadela nedolžne. V priznavanju svojih napak je moč, obsodimo in obžalujemo zato nepravilnosti, postavimo se na pot pravice, ki mora biti enaka za vse, in usmiljena, ki presega vse barriere, in glejmo v prihodnost, glejmo na to kar nas združuje ne pa to, kar nas razdvaja, saj smo sinovi istega očeta. Nekaj tednov prej, torej v času Badogliove vlade, je škof Santin pisal puljskemu prefektu in poudaril, da slovenski ljudje nimajo pravice do lastnega jezika. Pravica mora urejevati tudi odnose do njih. Ne smemo imeti občutka, da so zapostavljeni in izven zakonitosti. Dajte jasna navodila kvesturam in karabinjerjem v tem smislu: biti Slovani ni zločin. Kdor krši zakon, mora biti kaznovan, pa čeprav je predstavnik sil javne varnosti. Če dvajset let politične, upravne in policijske oblasti preganjajo te revne ljudi, treba je popraviti škodo, ki je bila povzročena s poži, treba je poslati domov dober del interniranih, zopet pregledati, brez predskorov, položaj posameznikov, kaj je treba prenehati s pregoni, panjem in mučenjem zaslišanih, zlasti žensk, s katerimi ravnavo na nemogoč način, v nasprotju z vasko moralno. In ne recite, da to ni res, da gre za pretiravanje. Svečeno izjavljam, da grozote, ki so bile storjene v številnih primerih, niso v čast Italijanom in so v nasprotju z osnovnimi humanitarnimi načeli. To je trdil škof Santin, vendar mi vem, da obstaja še drugi dokumenti in fotografije o tem, kaj so italijanski vojak počeli na Krasu.

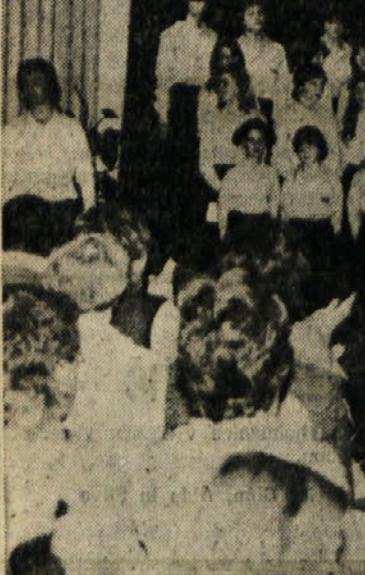
Vprašanje: Ko je že govor o dokumentih, in obračam se na novinarja, ki se ukvarja z zgodovinskimi vprašanji, kakšno verodostojnost imajo tisti, na katerih se gradi zgodovina fojb?

Odgovor: Lahko vam nekaj povem o seznamu, ki ga je pripravil Bartoli, ki je bil predložen Američanom in pride občasno na površje. V tem seznamu je vseeno: so imena ljudi, ki so res umrli v fojbah (in med temi je moj nekdanji učitelj Carlo Traviani), vendar so tudi imena ljudi, ki so se živi, ljudi, ki se jih preganjanje, kot temu pravijo, partizanov ni dotaknilo.

Vprašanje: Torej zelo približna in zgodovinsko neosnovana analiza?

Odgovor: Da. Po mojem mnenju bi se lahko lotili zgodovinske analize brez vsakršnih spekulacij. Kar se je zgodilo, se je zgodilo med vojno. V Trstu se govori o fojbah, toda pomislimo na to, kaj se je dogajalo v Piemontu, v Venetu, v Lombardiji. Ljudje ne vedo, kaj se je dogajalo ob koncu vojne, vendar, kdor je bil partizan ali pa tudi na nasprotnem bregu, vse to dobro ve...

Vprašanje: Mladinski zbor GM v Centru «A. Ukmar-Miro»

POSEBNI «PEDAGOŠKI POSTOPKI» NA JADRANEM TEČAJU

Na Japonskem uspevala neka šola za «tradicionalno vzgojo moških»

Policija je aretirala «ravnatelja» šole Totsuko, ki je svoje gojence tako pretepal, da sta dva izgubila življenje

TOKIO — Aretacija slavne Hirosiše Totsuke in petice njegovih trenerjev je tle dni v središču pozornosti japonske javnosti. V okviru poplave nasilja v japonskih šolah in vse pogostejših pozivov k vračanju k «tradicionalni japonski vzgoji», pomenijo ta aretacija in pa škandali, ki že vrsto let spremljajo jadrano šolo, najbolj konkretni primer tega novega «vzgojnega vala», tako da gre do vsa prizadevanja pedagogov in psihologov, kako pojasniti val nasilja, v ozadje.

Totsuka je znani jadrlec, zmagovalac mednarodne regate leta 1975, ki je na kraju svoje športne kariere odprl jadrano šolo. Ta fizično izjemno močan človek izraža desničarskih nazorov se ne more pohvaliti s kakim pedagoškim znanjem, vendar je pred sedmimi leti ob ustanovitvi šole obljubil staršem učencev, da bo iz omladin mladeničev, pokvarjenih od zahodne kulture, naredil prave «japonske moške».

Vsekakor reklama ni imela veliko uspeha, tako da so se v Totsukovo šolo prijavili tečajniki iz družin s skrajno desničarsko politično orijentacijo. In še iz teh krogov ne vsi, kajti za vpis k tečaju «moške vzgoje» je bilo treba plačati astronomsko ceno. Totsuka si ni veliko prizadeval, da bi mladeničem razložil razliko med veslom in jamborom, raje jim je vsakodnevno demonstriral vrednost tradicionalne japonske vzgoje - borbe in udarcev s palicami. Dečki so tako bili kama most in koža, oblečeni v kratke hlače, vsi modri in črni od udarcev - to je bil vzgojni moment, da bi dojel smisel celotnega početja. Vsekakor so bili v šoli tudi trenutki razvedrila in to takrat, ko jim je učitelj dajal priliko, da dokažejo svojo pridnost s tem, da z vsemi «čari sadizma» kolektivno pretepejo kakšnega svojega vrstnika. Ta pedagoški postopek je bil za tri otroke tudi usoden. Dva sta za posledični udarcev umrla že pred dvema letoma, a eden se je lani vrnil v morje, da bi se rešil tradicionalne japonske vzgoje.

Vprašanje: Vrniva se za trenutek v vojne čase. Ne da bi podcenjevali vrednote življenja, zdi se mi, da so v tistih časih vrednote vendarle dojemali drugače...

Odgovor: Rekel bi, da vrednote življenja presegajo vse ostale in tudi škofo, ki sem ga prej citiral, je bil zelo presumen nad tem, kar se je dogajalo. Vendar trnasto vztrajati na nekaterih dogodkih, pomeni tudi boriti se proti neki vrsti Evropski, proti nečemu, ki na italijanski vzhodni meji mora biti uresničeno.

Vprašanje: Poleg tega pa se pojem fojb danes izkorišča zelo strumamentalno, da bi podžigali neke vrste nacionalizem in protislovenstvo.

Odgovor: V Trstu se sem prepričan, če zlasti reči istosno in govorim o Riziari, o žrtvah partizanov, ki so bili italijanskega in slovenskega rodu. Poleg tega pa tisti, ki ta pojem uporabljajo strumentalno, nečesto priznati, da ni razlik med ljudmi, da smo vsi bratje, da smo vsi enaki. Če kdo ne govori istega jezika kot jaz, ni nujno da je samo zaradi tega moj sovražnik.

Vprašanje: Vsičuje se skoraj spontano primerjava z odnosom, ki ga je imel Hitler do Židov. Zanj so bili grešni kotel vsega, kar se je dogajalo. Isto tako se dogaja s Slovinci v Trstu...

Odgovor: V Trstu ne živijo samo Slovinci, vendar pa je kampanja res uperjena samo proti njim. In zdi se mi, da kampanja gre vzporedno z antisemitsko kampanjo, tako da so židje, ki živijo v Italiji, že sprejeli nekatere varnostne ukrepe. To vzporedje pa, se mi zdi, zelo jasno kaže, kako od daleč prihaja kampanja, o kateri sva govorila.

Ob koncu bi hotel dodati še neko misel. Zdi se mi zelo žalostno, prav v odnosu do mladosti, to kar se danes dogaja. Z mrtvimi ni mogoče spekulirati. Do mrtvih imamo lahko odnos človeške pietete, nikoli pa ne smemo spekulirati z njimi, ne glede na kateri strani so bili. Vendarle gre za naše brate, ki so šli pred nami v nekaj, kar ne vemo točno, kaj je. Ponavljam z njimi ne smemo spekulirati.

ŠANSA (1979). Režija: Feliks Falk. Igro: Krzysztof Zaleski, Jerzy Stuhr, Elżbieta Karkoszka. TV Ljubljana, v sredo, 8. junija, ob 20.00.

Zanimivo srečanje s poljskim filmom je «Šansa», ki je Feliks Falku prinesla prvo nagrado na festivalu v Gdanskju za scenarij. Jerzy Stuhr pa je prejel najvišje priznanje kot najboljši poljski igralec. Film nas pelje v sicer ne zvezdniški svet športnikov, ampak v podeželsko vzdušje majhnega športnega kluba, kjer skuša trener vzgojiti za vsako ceno uspešno rokometno moštvo.

PSYCHO (1960). Režija: Alfred Hitchcock. Glavni vlogi: Anthony Perkins in Janet Leigh. Rete 4, v četrtek, 9. junija, ob 20.30. (Glej beležke).

L'ATTENTATO — «L'attentat» (1972). Režija: Yves Boisset. Igro: J. L. Trintignant, Gian Maria Volonte, Michel Piccoli, Jean Seberg. RAI 1, v petek, 10. junija, ob 21.15.

Film obnavlja dogodke, ki so vezani na afero Ben Barka, liderja marokške opozicije, ki je bil tarča napadov tajnih agentov CIA in francoske obveščevalne službe, čeprav nosijo v filmu protagonisti drugačna imena. Od-

je in se je raje ubil, kot da postane «pravi moški».

Čeprav se je večkrat dvignila zahteva, da se Totsuko in njegovi pet fašističnih vzgojiteljev privede pred sodišče, se je vedno našel kdo, ki je «pedagoga» rešil pred najhujšim.

Prav zadnji incident pa dokazuje, da je Totsuka povsem izgubil smisel za mero. On sam in vseh pet njegovih trenerjev je nekega dne pred kratkim s palicami napadlo skupino študentov na ulici pred šolo. Pretepli so jih, povsem slekli in nato še zvezali z vrvmi ter pustili napis «Mi smo tolpa».

Tudi na dolinski osnovni šoli «Prežihov Voranca» je te dni za ključna razstava ročnih del.

Tudi na dolinski osnovni šoli «Prežihov Voranca» je te dni za ključna razstava ročnih del.

motociklistov». Totsuka je potem objasnili, da so mladi ljubitelji motorjev, ki v resnici grenijo življenje Japoncem, skali njegov mir in je zato s pomočjo svojih «pedagoga» vso stvar rešil na «tradicionalni način».

Japonska policija je morala ob tem seveda poseči. Sami meščani so začeli protestirati in skupine mladih motociklistov so sklenile, da gredo v «maschevalni protinapad». Ko ne bi oblasti aretirale Totsuka, bi bila nevarnost, da bi se področje okrog posebne «pedagoške šole» spremenilo v pravo bojišče.

Ročna dela v Dolini

Tudi na dolinski osnovni šoli «Prežihov Voranca» je te dni za ključna razstava ročnih del.

FILM : FILM : FILM

Ureja Kinoatelj

lična igralna zasedba, v kateri izstopa G. M. Volonte, nedavno nagradjenec za najboljšega igralca na festivalu v Cannesu.

Filmi v kinodvoranah

LO STATO DELLE COSE — «Der Stand der Dinge» — «Stanje stvari» (1982). Režija: Wim Wenders. Scenarij: Robert Kramer. Glasba: Jürgen Knepper. Fotografija: Henry Alehan, Fred Murphy. Igro: Patrick Bauchau, Isabelle Weingarten, Samuel Fuller, Allen Goorwitz.

Porušeni hotel na zapuščenem portugalski pečini in Los Angeles sta prizorišči Wendersovega dela: zgodba filmske ekipe, ki se znajde brez denarja in filmskega traku, da bi lahko dokončala «remake» Cormanovega znanstvenofantastičnega dela «The day the world ended». Režiser mora zato zapustiti kraj snemanja in gre v Ameriko, da prisrbi filmski material in denar. Zanj Wenders se sprašuje: «kako živeti in ali obstajajo samo zgodbe v zgodbi?». Fred, nezadovoljen režiser — protagonist filma — sam odgovarja na to vprašanje s prepričanimi filmarji: «film se spremeni v zgodbo, kadar ponavljanje, oziroma preslikovanje, realnosti postane preteklost, najprej v montaji in šele nato na ekranu, ki jo gledamo na filmskem platnu. V življenju se le poredko odloči potreba, da se čas, ki teče, koagulira v zgodbo. Toda karoli se dogaja, postane zgodba, ko dobi skupno oznako — preteklost. Zgodba je torej stanje stvari. Film pa zahteva tudi določeno finančno rekvizito, zato mora Fred opustiti svoje razmišljanje. Poleti v Los Angeles, kjer išče producenta, ki se skriva pred mafijo. Srečanje med umetnikom in producentom se za oba nesrečno zaključi ob zori, ko «mrtva padeta pod streli skupnega sovražnika, ki je kapitalizem v svoji najbolj perversni obliki. Evropsko - ameriška razsežnost pripovedi je torej prilika za kulturno konfrontacijo, čemur je nemškega režiserja verjetno stimuliralo snemanje na ameriških tleh njegovega prejšnjega filma «Hammett». Wenders je s filmom «Der Stand der Dinge» prejel najvišje priznanje, zlatega leva, na lanskem beneškem festivalu in tako simbolično povzelo «zapuščenost» drugega velikan nemškega filma, preminulega Fassbinderja. Igralska zasedba je v celoti na povprečni ravni, izstopata pa Allen Goorwitz z izjemnim monologom in v liku zapirke smetala, običajno režiser, Samuel Fuller.

ŠANSA (1979). Režija: Feliks Falk. Igro: Krzysztof Zaleski, Jerzy Stuhr, Elżbieta Karkoszka. TV Ljubljana, v sredo, 8. junija, ob 20.00.

Zanimivo srečanje s poljskim filmom je «Šansa», ki je Feliks Falku prinesla prvo nagrado na festivalu v Gdanskju za scenarij. Jerzy Stuhr pa je prejel najvišje priznanje kot najboljši poljski igralec. Film nas pelje v sicer ne zvezdniški svet športnikov, ampak v podeželsko vzdušje majhnega športnega kluba, kjer skuša trener vzgojiti za vsako ceno uspešno rokometno moštvo.

PSYCHO (1960). Režija: Alfred Hitchcock. Glavni vlogi: Anthony Perkins in Janet Leigh. Rete 4, v četrtek, 9. junija, ob 20.30. (Glej beležke).

L'ATTENTATO — «L'attentat» (1972). Režija: Yves Boisset. Igro: J. L. Trintignant, Gian Maria Volonte, Michel Piccoli, Jean Seberg. RAI 1, v petek, 10. junija, ob 21.15.

Film obnavlja dogodke, ki so vezani na afero Ben Barka, liderja marokške opozicije, ki je bil tarča napadov tajnih agentov CIA in francoske obveščevalne službe, čeprav nosijo v filmu protagonisti drugačna imena. Od-

ugledno osebnost filmske umetnosti. Režiser psiholoških dram in grozljivk je publiko zelo priljubljen, kot dokazujejo odlični ekonomski uspehi njegovih del, neobičajno pa so ti filmi tudi mojstrovine s filmske plati. Prefinjeno kadiranje na podlagi rigorozne scenografije in edinstvene montaže ustvarjajo v vseh Hitchcockovih delih isto napetost, ki vodi gledalca od začetka do konca in ga zapeljuje enkrat levo drugič desno mimo osrednje niti zgodbe, da se vnoči znajde v nepredvidnem in vsakokrat vznemirljivem vzdušju. Hitchcocku uspe doseči sam višek fikcije in zna izkoristiti potrebo po imaginaciji gledalca in ji zadostiti prav s tistim, kar si najmanj pričakuje. Do potankosti zgrajeni kadri in nato sekvence napovedujejo s minimalnimi napotki situacijo, ki se bo dogodila daleč naprej; in prav s tem «stukanjem» fotografije in scenografije ustvarja ta edinstven slog. «Psycho» je najbolj prepričljiv primer Hitchcockove pripovedi na podlagi napovedane kadra, kot so npr.: soba z orli, ki napove umor in postopoma vznemirjajoče prikazovanje kopalnice, ki napove kraj umora, kateremu se gledalec že vnaprej pripravi. Simboli pripomorejo k ustvarjanju občutka groze in strahu in te rešitve spretno uporablja vedno v «Psycho», višek napetosti (in straha) je v sekvenci umora v tušu, kjer prikazuje eno za drugim: senca morilca (— krik —), roko ki se oprinja zaves, velik nož, roko, ki drsi navzdol po zavesi in izpod nog se spirajo oziroma odteka kri — življenje. Pri tem Hitchcock gradi napetost z grobim planom na objekte, ki ustvarjajo napetost, poleg tega uporablja primerno glasbo in luč, ki efekt še bolj ojačajo. To kar bi lahko imenovali kolektivne predstave, režiser spretno izkoristi za manipuliranje gledalčeve opredelitve do junaka. V istem filmu so prizori bega z ukradenim denarjem najbolj razkriti. Slučajno srečanje s šefom urada (ona je odšla z dela, čes da jo boli glava), avto, ki nekaj časa sledi ubežnici, vsiljivo poizvedovanje prodajalca avtomobilov, pri katerem zamenja svoje prevozno sredstvo, pa še dvomno naključna policijska vidnica: manipulacija se kaže v vodenju čustev solidarnosti gledalca do junakinje in v njegovem istovetju z njeimi občutki straha in tesnobe. Analiza do brega in slabega, medtem kar je naključno in kar je «usojeno» oziroma že vnaprej določeno, to so glavna konstanta v opusu angleškega režiserja in motive iz filma «Psycho» lahko zasledimo v večini njegovih del. Uspešnost Hitchcocka pa je v tem, da je znal prilagoditi svoj filmski jezik in naderjanost za pripovednost vsakič drugačni zgodbi in obnoviti formalno ekspresivno moč tega sloga za novo, še nepoznano pustolovščino.

Beležke

PSYCHO

ALI HITCHCOCKOV SLOG

Prilika, da lahko gledamo filma angleškega mojstra, je tudi prilika, da spoznamo od blizu

RADIO VIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

10.00

Komisar De Vincenzi — prvo nadaljevanje

11.00

Tragično in slavno leto 1943

12.30

Check-up — oddaja o medicini in zdravju

13.25

Vremenska slika

13.30

Prizma - varieté Dnevnik 1

14.30

Risanka

15.00

Evrovizija

«66» Giro d'Italia»

21. etapa Arabba - Gorica

17.00

Dnevnik 1 - Flash

17.05

Programi naslednjega tedna

17.20

Problemi gospoda Rossija — potrošniška oddaja

18.10

Izbrane loterije

18.15

Nabožna oddaja

18.25

Prva mednarodna razstava TV filma

19.45

Almanah in Vremenska slika

20.00

Dnevnik 1

20.30

«Serata d'onore», vodi Pip-pi Bauda

21.15

Dnevnik 1

21.25

Sol Zemlje: Jezus Kristus in Cerkev osemdesetih let — 4. nadaljevanje

23.25

Jeklo in zefir — TV film

00.10

Dnevnik 1 — Zadnje vesti in Vremenska slika

Drugi kanal

9.45

Programi naslednjega tedna

10.00

Bisi!

12.00

Opoldanski program

12.30

Dnevnik 2 - Start

13.00

Dnevnik 2 ob 13. uri

13.30

Znanost — tedenska oddaja Dnevnik 2

14.00

Sola in vzgoja

14.30

Športna sobota

Med oddajo:

Pariz: Tezis — Mednarodno tekmovalstvo v Franciji

Turin: atletika

17.30

Dnevnik 2 - Flash

18.25

Izbrane loterije

18.30

Dnevnik 2 - Sportne vesti

18.40

Blitz — vodi Gianni Minà

Vremenska slika

19.45

Dnevnik 2 - Vesti

20.30

«L'asso nella manica» — TV film

21.25

«OSS 117 v Tokiu se umira» — 1. del filma

22.10

Dnevnik 2

22.15

«OSS 117 v Tokiu se umira» — 2. del filma

23.10

Nočni varieté

23.45

Dnevnik 2 — Zadnje vesti

Tretji kanal

17.10

«L'uomo che ho ucciso» — film

18.25

Programi tretje TV mreže

19.00

Dnevnik 3

19.35

Vsi na oder

20.15

Programi naslednjega tedna

20.30

Kiosk — kulturne teme

21.20

Dnevnik 3

21.55

Cribb

— po povesti P. Loveseya

23.15

Folklor v Italiji

Nastopata skupini «Il Viulano» iz Emilije in «Il gruppo popolare favaresse» s Sicilije

staranje

10.30

Dolgo iskanje: Romunska rešitev — dokumentarna serija

11.20

Poročila

16.55

Poročila

17.00

Rokomet: Crvena zvezda — Metanoplastika

18.25

Galaktika — TV nadaljevanka

19.10

Risanka

19.30

TV dnevnik

20.00

Gospa, ki izginja — film

Alfred Hitchcock je tik pred drugo svetovno vojno posnel dva sijajna vojniška filma, ova v službi propagande, saj se je vojna neusmiljeno bližala. To sta filma 39 stopnic ter Gropa, ki izginja. Oba so z velikim uspehom prikazovali dolga leta in ni naključje, da so nekaj let nazaj posneli novi verziji obeh uspešnic. 39 stopnic smo videli pred kratkim udi na našem programu. Zdaj bomo imeli priložnost videti še film Gropa, ki izginja. Scenarij za film je napisal George Axelrod, znan pisec gledaliških del (7 let skomin, Zaprtek pri Tiffanyju, Kako ubiti svojo ženo itd.). Zgodba se odvija tik pred drugo svetovno vojno na vlakcu, ki hiti s skupino angleških turistov preko Nemčije. Med njimi je gospa, ki bi jo Nemci radi ugrabili. Izredno napeta in duhovita zgodba ter brezhibno - obrtnost neoporečno režiran film ga dviga na nivo zgledega dosežka v svoji zvrsti.

21.40

Ljubljana '83 — slovenska popularna glasba

Letošnji dvaindvajseto mednarodno glasbeno prireditve, ki bo v polnem gledališču v Krizankah, so pripravili Radio Ljubljana, Glasbena produkcija in Založba kaset in plošč RTV Ljubljana. TV Ljubljana bo uvrstila v spored prvi tekmovalni del programa. V enournem koncertnem večeru bo ob spremljavi Revijejskega orkestra RTV Ljubljana nastopilo 16 instrumentalnih skupin in solistov.

22.40

Poročila

Koper

18.00

TVD - Novice

18.05

Film — ponovitev

19.30

TVD — Stičice

19.45

Sobotna... v družini — na sveti za dom in družino

20.30

Mladi policija

21.15 1, 2, 3

Plošč

21.30

TVD - Dances

21.45

Nogomet: Beograd Partizan - Crvena zvezda

22.45

Vroče zgodbe... za strastne švedinje — film

Zagreb

16.15

Sedem TV dni

16.45

Poročila

16.50

TV kolektor

17.00

Rokomet: C. zvezda - Metanoplastika

18.30

Malj koncert

18.45

Nesvojenost 2 — dokumentarna serija

19.30

TV dnevnik

21.40

Most generacij

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.00

Poročila

8.05

Ciciban, dober dan: Ciciban plava — 1. del

8.20

Sedem stopnic do glasbe: Klepetava ženska

8.35

Tarzan — risana serija

9.00

Učitelj — otroška nadaljevanka

9.55

Tretje obdobje: Mislimo na

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 — in 19.00 Poročila: 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Glasbena matineja; Imena naših vasi; 9.00 Alpinskih liki, dosežki, vrednote doma in v svetu; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; violončelst C. Škerjanec in pianist A. Bertonec; v Kulturnem domu v Trstu; 11.30 Polnočni razgledi: Beležke; 12.00 «Bom naredil, sldzice, čjer so včas' b'les' glasnik, Nedilski dolin; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Roman v nadaljevanju: E. Juric: «Leva dlaka je jaka»; 6. del; 14.20 Otroški kotiček: «Letoči zina»; 15.00 Iz studia neposredno; 16.00 «Kdo je na vrsti?»; radijski varieté A. Kralja; 16.30 Protagonisti jug. popevkarstva sveta; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Družina Bogatajčič, humoristična nadaljevanka.

Danes ob 18. uri boste lahko prisluhnili tretji epizodi nove humoristične nadaljevanke, ki jo je za Radio Trst A napisal dramatik in režiser Janez Povše. To je nadaljevanka s skupnim naslovom «Družina Bogatajčič». To pot se Bogatajčiči nadvse aktivno ukvarjajo s stricem Romanom iz Ljubljane, ki je prišel na obisk v Trst... Za smeh in dobro voljo bodo posrbeli člani Slovenskega stalnega gledališča v Trstu pod režijskim vodstvom Borisa Kobala.

KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.35 Objave; 6.50 Napoved programov; 13.05 Prisluhnite navd glasbo; 13.10 Predstavitev popoldanskega programa; 13.30 Zamejska reportaža; 14.05 Objave, kinopored; 14.15 Zamimivosti, reportaže, pogovori; 15.25 Ekonomska priporočila; 15.30 Glasba; 15.45 Ekonomska priporočila; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Naši zbori - Primorska poje.

(Italijanski program)

6.15, 6.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 9.15 Poje skupina Casadei; 9.32 Lucia novje dopisniki; 10.00 Glasba; 10.35 Vrtljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 S prve strani; 11.35 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Glasbena

5.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.10, 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 6.35 Vremenska napoved za pomorske; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski teat; 9.05 Matinejski koncert; 9.35 Napoti za naše goste iz tujine; 10.05 Svetovna reportaža; 10.25 Panorama lahke glasbe; 11.05 Pogovor s poslušalci; 11.35 Srečanje republik in pokrajini; 12.10 Godala v ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.00 Dnes ob 13. uri: Iz naših krajev, iz naših sporedov; 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.05 Kulturna panorama; 15.05 Radio dancs, radio jutri; 15.15 Vrtljak; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 16.35 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Skatlica z godbo; 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Mladi mostovi; 19.55 Domovina je ena; 20.00 Sobotni zabavni večer; 21.00 Za Slovence po svetu; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Od tod po polnoči; 0.05 Nočni program - glasba.

RADIO OPČINE

14.00

Mačični ribnik «Nagradna oddaja» (vodi Ales Lupinc); 17.30 Naši prihranki (v studiu Vinko Ožbici).

LJUDJE IN KULTURA

PRILOGA
PRIMORSKEGA DNEVNIKA
O KULTURNEM DOGAJANJU
V ZAMEJSTVU

Vloga društev pri vpisovanju v šolo

Sredi junija se bodo začela na vseh naših šolah vpisovanja otrok v prve razrede. Vpisovanja v šolo kot tudi v otroške vrtnice predstavljajo za našo narodnostno skupnost težko preizkušnjo, saj je od izida le-teh v mnogočem odvisen naš nadaljnji obstoj. Prav zaradi tega ni vpis v šolo ali v vrtnico izključno le problem posameznih staršev, temveč celotne naše skupnosti, vseh njenih aktivnih komponent.

V šolah in predvsem v vrtnicah si učno osebo že leta prizadeva, da z diskretnim osebnim kontaktiranjem prepriča omahujoče starše za vpis svojih otrok v našo šolo. To hvaležno posredovanje šolnikov je že obrodilo dobre sadove predvsem v primerih mešanih zakonov. V boju za vpis vseh naših otrok v naše šole pa ne sme ostati to posredovanje edino in osamljeno. V teh prizadevanjih morajo imeti še posebno pomembno vlogo tudi naša kulturna društva in organizacije.

Društva delujejo na omejenem teritoriju: v vasi, v predmestju, v mestni četrti. Njihovi aktivni predstavniki poznajo domala večino prebivalcev kraja. Zato lahko pridejo lažje v stik staršev, ki omahujejo z vpisom svojih otrok v naše šole in vrtnice. Ker jih poznajo lahko njihova prepričevalna beseda bolj zaleže kot katerakoli druga; lahko jih prepričajo, da ne bo obiskovanje slovenske šole ali vrtnice prizadelo otroka, temveč bo to zanj le dodatna obogatitev.

Zaradi vedno večjega upadanja števila rojstev lahko vsak tak primer ogrozi število naših prvih razredov. Prav zato je akcija naših kulturnih društev še bolj nujna in potrebna, predvsem v tistih vaseh, predmestjih in mestnih četrtih, kjer se je število naših učencev v zadnjih letih hudo skrčilo.

(šč)

V ponedeljek, 6. junija, se bo na sedežu KD Jezero v Dobrodo sestel glavni odbor Zveze slovenskih kulturnih društev.

Kdo naj prevzame skrb za poletne centre?

Nekakšna «tema dneva» na obzorju snovanja po društvi je zadnje čase povezovanje družbenega s kulturnim. Najgovornejši primer takšnega povezovanja so tako imenovani poletni centri, o katerih se je v okviru Zveze slovenskih kulturnih društev odprla prav v zadnjem času široka razprava. Vprašanje je zelo aktualno. Ne samo zato, ker stopamo v čas poletnih počitnic, ko si običajna kulturna dejavnost po društvi privoščijo zaslužni oddih, temveč predvsem zato, ker odpira nove razsežnosti in daje nove kvalitete društvenemu delovanju.

Poletni centri za otroke, ki so v času počitnic bolj ali manj prepuščeni samim sebi, so bile doslej družbene usluge, za katere so skrbele javne ustanove, kot so občine in pokrajina. Te usluge pa so po dokaj uspešnih in koristnih začetkih zašle v krizo zaradi finančnih težav, ki so zajele javne ustanove. Ob tem se odpira zanimivo vprašanje: Se mar te pomembne družbene usluge ne dajo razvijati tudi mimo javnopravnih pobud? Zgled, ki sta ga v tem pogledu dali kulturno društvo Gruden in športno društvo Sokol, odgovarja pritrdilno na to vprašanje. Če je to uspelo v devinsko-nabrežinski občini na pobudo krajevnih društev in sveda ob določeni finančni pomoči občinske uprave, zakaj ne bi, denimo, uspelo v dolinski občini, na pobudo tamkajšnjih zelo aktivnih kulturnih delavcev in občutljivih občinskih uravriteljev, ali pa na vzhodnem Krasu, ali pa v mestu samem, še zlasti ob upoštevanju, da je občinski poletni center v Dijaškem domu propadel.

Na te možnosti bo treba resneje pomisliti. ZSKD bo imela ravno jutri sejo svojega glavnega odbora in ena glavnih točk dnevnega reda bo prav vprašanje poletnih centrov. Seveda pa ne sme biti odvisno samo od kulturnih društev, če se bo ideja o usmerjanju poletnega časa slovenskih otrok razvijala ali ne. Dolžnost, da se spoprimejo s tem vprašanjem imajo prav tako športna društva, predvsem pa mladinski krožki. Pri vsem tem pa je pričakovati sodelovanje združenj staršev, šolnikov in, kot že rečeno, javnih uravriteljev. Nad vse pomemben prispevek k vsemu temu pa lahko dajo profesionalni družbeni operaterji, ki so idejo o podružbljanju socialnih uslug tudi prvi sprožili. Upati in pričakovati je, da bo že z jutrišnjega posveta izšla kakšna konkretna pobuda.

Zgled nabrežinske izkušnje

Deset dni rekreacije. Pod tem naslovom se bo tudi letos, kot že lani in predlanskim, zbralo v Nabrežini kakih šestdeset ali sedemdeset slovenskih otrok iz vseh krajev občine in preživelo pod mentorstvom mladih članic nabrežinskega pevskega zbora in športnega društva deset prijetnih in poučnih dopoldnevov. Prvi dve izkušnji sta bili navdušujoči, tako za otroke, ki so v družbi sproščeno telovadili, risali, pisali, delali ročna dela, se igrali razne igrice, peli itd., kot za animatorje, ki so imeli od svojega prostovoljnega in v bistvu nelahkega dela z otroki, neslutena zadoščenja. Če se je v preteklih letih govorilo o eksperimentalnih poletnih centrih, bomo letos lahko mirno rekli, da gre že za preizkušeno pobudo v stalnem razvoju. Z njo so nadvse zadovoljni tudi starši in z njo je zadovoljna občinska uprava, ki bo tudi letos priskočila na pomoč nabrežinskim športnim in kulturnim delavcem s tem, da bo oskrbela prevoz za otroke in določeno finančno podporo. Pobudi želimo tudi letos veliko uspeha.

Skupna razstava beneških likovnikov

od 27. 5. do 11. 6. 83

V Špetru Slovenov so že stekla dela za pripravo 4. mednarodnega slikarskega ex tempore, ki ga na temo «Podobe iz Nadiških dolin» prireja Društvo beneških likovnih umetnikov. Odvijal se bo od 11. do 19. junija in na njem bodo sodelovali, poleg beneških ustvarjalcev, tudi umetniki iz Furlanije, Koroške in iz Slovenije. Poseben odsek je namenjen otrokom iz vrtec, osnovnih in srednjih šol.

Vendar ne gre zgolj za umetniški dogodek. Pobuda, ki se bo odvijala pod pokroviteljstvom občine Špetar Slovenov, ter drugih javnih ustanov, naj bi prispevala tudi k spoznavanju Benečije in hkrati opozorila na njen politični in kulturni položaj, meni prof. Pavel Petricig, eden od ustanoviteljev društva, ki se poleg številnih političnih in kulturnih obveznosti

tudi sam ukvarja z grafiko.

Kako je nastalo Društvo beneških likovnih umetnikov? Zamisel se je rodila leta 1977, ko so na Benečanskih kulturnih dnevih obravnavali vprašanje kulturne dejavnosti in ustvarjalnosti v Benečiji. V tem sklopu je predaval tudi profesor umetnostne zgodovine na ljubljanski filozofski fakulteti Nace Šumi, ki je predlagal, da bi v tem okviru predstavili likovno ustvarjalnost beneških Slovencev. Nastala je tako prva razstava, ki je bila posvečena slikarju naivcu G. Stulinu iz Trbja (Srednje).

To pa je bil samo prvi korak, pravi Pavel Petricig. Že istega leta smo namreč ustanovili Društvo beneških likovnih umetnikov s ciljem, da bi združili vse tiste, ki se pri nas na kakršenkoli način ukvarjajo z umetnostjo, od fotografije in umetniške obrti do grafike. Takoj po ustanovitvi se je dejavnost društva dobesedno razbohotila: v letu 1978, ko je začelo delovati s polno paro, je društvo priredilo samostojni razstavi slikarjev Guida De Vora in Lorette Dorbolo, skupinsko razstavo v Klodiču, na Kamenici in v Št. Lenartu, kjer so tudi prvič predstavili beneško umetniško obrt.

Do danes je društvo priredilo nad 60 razstav; lani pa so prvič priredili potujočo razstavo po Sloveniji in sicer v Dutovljah, v Postojni, v Ilirski Bistrici in v Portorožu.

Člani društva so v glavnem beneški umetniki, tudi tisti, ki so se preselili v druge predele Italije (naj omenimo Loreto Dorbolo in Giannija Osnacha, ži živila v Modeni oziroma v Mantovi), prisotni pa so tudi številni Furlani. Razveseljivo je dejstvo, je del predsednik društva Giovanni Vogrig, da se tudi mladi vse bolj vključujejo v to dejavnost. Če pa je Vogrig, kljub težavam, s katerimi se vsak dan sooča, zadovoljen, saj je bila dosedanja dejavnost kar razgibana in uspešna, je Pavel Petricig nekoliko bolj kritičen. Premalo je iskanja novih smeri in oblik izražanja, je dejal, in naši umetniki se pogosto ponavljajo. Prav zaradi tega v društvu že nekaj časa razpravljajo o tem, da bi spremenili vlogo svojih razstavnih prostorov. Beneška galerija v Špetru Slovenov, ki naj bi postala neke vrste delavnica, kjer bi lahko umetnik tudi ustvarjal in hkrati prostor za prirejanje raznih tečajev in konferenc. (JN)

85 plodnih let padriškega društva Slovan

V zadnji številki priloge Naša zemlja smo obširno poročali o pobudah Gozdne zadruge iz Padrič, ki proslavlja letos 85. obletnico svojega obstoja. Prve spominske pobude so mimo in Padriče se že pripravljajo na novo proslavljanje. Letos poteka namreč 85 let od ustanovitve kulturnega društva Slovan. To pomembno obletnico bo društvo proslavljalo od 23. do 26. junija s celo vrsto kulturnih pobud. Nekako vzporedno pa bo potekala tudi proslava 35. obletnice postavitve spomenika padlim vaščanom v NOB. Nič čudnega torej, če se za Padričarje pričena junij v znamenju mrzličnih priprav za dostojno proslavitev vaškega kulturnega praznika.

Čeprav skromna po številu prebivalstva se vas od nekdanj upravnice ponaša z bogato kulturno tradicijo. Padriče, čeprav niso dosegle petdeset hiš, so na primer vedno imele dokaj številni pevski zbor. Po nekaterih podatkih naj bi že leta 1875 ustanovili v Padričah »pevsko družbo Skalac«, ki je delovalo kakšno desetletje. Leta 1897 pa so dali pobudo za ustanovitev pevskega in bralnega društva »Slovan«, katerega pravila je v slovenskem jeziku uradno potrdilo Cesarstvo-kraljevo namestništvo v Trstu leta 1898, tako da velja to leto za uradno leto društvene ustanovitve.

Društvo je bilo duhovno povezano s političnim društvom »Edinost«. Njegov glavni pobudnik in dolgoletni predsednik pa je bil Josip Grgič, ki so ga domačini zaradi njegovega poklica imenovali »šuštar«, mestni intelektualci pa zaradi njegovih sposobnosti in ostrega jezika »Dr. Šilo«. Prvi pevovodja je bil Just Kralj iz Trebč, ki je že prej vabil tudi grojske pevce. Prva pesem, ki so se je naučili, je bila »Rasti, rasti rožmarin«. Nekako istočasno kot je nastalo pevsko in bralno društvo Slovan, so se Padričarji lotili tudi gradnje

cerkvice, tako da poteka letos tudi 85. obletnica zgraditve cerkvice sv. Cirila in Metoda. Bila so kratka leta velikega narodnega in kulturnega vrenja.

Če odštejemo leta fašističnega dvajsetletja, ko se je moral zbor preseliti v cerkev, da se je lahko udeleževal in gojil slovensko pesem, se društveno delovanje skorajda ni prekinilo. Zelo pestra je bila kulturna dejavnost celo med samo vojno vihar, ko je društvo prirejalo pevske in gledališke nastope v veliki vaški jami pod vasjo, kamor so se ljudje zatekali pred bombnimi napadi. Razdobje po vojni je sicer zabeležilo različna nihanja, dejstvo pa je, da po 85 letih društvo še vedno deluje.

Svojo aktivnost bo na nek način izpričalo tudi z junjsko proslavo, katere spored se obeta dokaj bogat. Zanimivo je, da so prireditelji postavili letošnjo proslavo v čas kresovanja; ki mu Padriče že od nekdanj posve-

čajo veliko pozornost. V zadnjih letih so to starodavno navado še popestrili, tako da je postalo padriško kresovanje eno najbolj zanimivih v zamejstvu.

Spored proslave 85. obletnice društvene ustanovitve se bo torej pričel s kresovanjem, ki bo v četrtek, 23. junija, na predvečer sv. Ivana. Kresni večer bo obogatil nastop godbe Viktor Parma iz Trebč ter folklorne skupine »Tabor« z Opčin. Naslednjega dne, v petek bodo odprli razstavo slik iz društvene zgodovine. Aljoša Žerjal pa bo predvajal svoje novejšje filme. Ob tej priložnosti bodo predvajali tudi film, ki so ga posneli v obrazložitve pobud Gozdne zadruge. Osrednja slovesnost bo v nedeljo, 26. junija. Ob tej priložnosti bodo nastopili godbeni orkester iz Izole ter pevski zbori iz Padrič, Bazovice in z Opčin. Nastopil bo tudi oktet iz Šoštanj, s katerim vzdržuje padriško društvo večletne plodne stike.

Ob 35-letnici postavitve spomenika

Na dan kulturnega praznika padriškega društva Slovan bo pred spominskim obeležjem padlim v NOB, ki je vzdano v pročelje vaške cerkvice sv. Cirila in Metoda, spominska svečanost, s katero bodo proslavljali spomin padlih vaščanov. Davek, ki so ga male Padriče plačale v narodnoosvobodilni borbi, ni bil majhen. Na partizanskih bojiščih so padli Benedikt Grgič, Albert Grgič in Josip Grgič, ki so bili borci Gregorčičeve brigade, Silvester Grgič, borec IX. udarne divizije IV. armade, v nacističnih taboriščih pa so končali svoje življenje Franc Grgič, obeševalec IX. korpusa, Miroslav Grgič, borec II. bat. VDV IX.

korpusa, Karel Kalc, aktivist in vojni referent IX. korpusa ter Aleksander Kralj, borec brigade Srečka Kosoveca.

Društvo Slovan je namenoma sklenilo, da združi obe obletnici, saj se tudi današnja društvena dejavnost oplaja ob vrednotah NOB. Kot se je vaški odbor OF v tistih časih zavedel svoje naloge, ne samo kot organ oboroženega osvobodilnega boja, temveč tudi kot organ narodnega in zlasti kulturnega življenja v vasi, ki ni moglo in ni smelo zamreti v tistih težkih časih, tako se današnji družbeno kulturni delavci v vasi zavedajo današnjih nalog.

POGOVORI Z NAŠIMI KULTURNIMI DELAVCI

S. Lazar o uspehih in težavah KD «Kraški dom»

Prosvetna dejavnost v repnabirski občini ima stare in bogate tradicije. Dedič prvega pevskega in bralnega društva «Dom», ki je bilo ustanovljeno leta 1896 in je združevalo vaščane Repna, Cola in Vrhovlj, je danes kulturno društvo «Kraški dom». To društvo, ki ima svoj sedež v Repnu, je sicer razmeroma mlada organizacija, ki

pa je kljub nekaterim težavam v teh letih razpredla precej pestro in zanimivo delovanje. Društvo je bilo ustanovljeno marca 1970, prvo večjo prireditev pa je imelo že februarja naslednjega leta. Steber društvene dejavnosti je moški pevski zbor «Srečko Kumar», v sklopu društva pa se je izoblikoval mladinski dramski odsek, nekaj časa pa je deloval tudi glasbeni ansambel. Med najpomembnejše prireditve zadnjih let pa spada nedvomno poimenovanje društvenih prostorov po časnikiarju Primorskega dnevnika in vestnem raziskovalcu zgodovine zloglasne Rižarne Albinu Bubniču. Preurejene prostore bivše občinske kopalnice v Repnu so poimenovali po Bubniču 1. marca 1980.

O dejavnosti in težavah KD «Kraški dom» smo se pogovarjali z mlado predstavnico Sonjo Lazarejo, ki je na tem mestu nasledila dolgoletnega predsednika društva Milka Križmana, ki ima veliko zasluge pri oživitvi prosvetnega življenja v repnabirski občini. Križman je danes član društvenega nadzornega odbora ter je še vedno zelo aktiven kulturni delavec.

«Naše kulturno društvo formalno zajema celotno področje repnabir-

brske občine,» nam je povedala Sonja, «v resnici pa se tako rekoč gibljejo okrog društva pretežno vaščani Repna, Cola in Poklona. Naša želja je, da bi čimprej premostili vse ovire, ki danes še preprečujejo to občinsko celovitost našega društva in moram reči, da mladina čuti to potrebo, kot dokazuje kolikor toliko živahna dejavnost mladinskega krožka. Ne smemo namreč pozabiti, da so bile naše vasi še do pred leti skoraj izključno kmečke, danes pa počasi izgubljajo to podobo, kar ima vsekakor določene družbene in druge posledice.»

«Z dosedanjim dejavnostjo našega društva sem precej zadovoljna, čeprav človek ne sme nikoli pozabiti na težave, ki negativno pogujejo to ali ono panogo. V mislih imam naš moški pevski zbor «Srečko Kumar», ki sedaj preživlja precej hudo krizo. Upam, da se bo v kratkem vse rešilo in da se bodo pod taktirko prizadevnega dirigenta Mirka Guština spet zbrali pevci ter tudi pevke, tako da bi naš zbor postal mešan. Ukinitve zboru «Srečko Kumar» bi namreč predstavljala veliko izgubo za vso našo občinsko skupnost.»

Kako pa je z ostalim delovanjem?

«Mnoge naše prireditve, vsaj tiste pomembnejše, smo sedaj preusmerili v občinsko telovadnico. Moram reči, da je naša publika pozitivno ocenila to izbiro ter da v velikem številu sledi našim pobudam. Pred kratkim smo tako imeli v gosteh kulturne delavce iz krajev Luco di Mugello in Grezzano v Toskani, s katerimi sodelujemo že nekaj let v obojestransko korist in obogatitev. Stike prijateljstva in sodelovanja pa smo navezali tudi s kulturnimi organizacijami pobratene občine Logatec. Hočeš nočeš je tako naše društvo postalo resnični most med dvema narodoma in kulturama, kar nam je v ponos ter predstavlja obvezo, da odločno nadaljujemo po začrtani poti. V Domu Albin Bubniča smo odprli knjižnico, društveno delovanje pa spremlja požrtvovalna skupina glasbenikov in recitatorjev, ki nam ob potrebi vedno priskoči na pomoč. Kot povsod pa se tudi mi soočamo s problemom pomanjkanja kadrov, ki bi vsemu delovanju dali kvalitnejši pečat.»

«Ob koncu bi rada še povedala, da je «Kraški dom» član delovnega sveta kulturnih društev zahodnega Krasa, ki združuje društva Nabrežine, Križa, Proseka, Kontovela ter naše in zgoniške ob-

čine. Moja želja je, da bi v bližnji bodočnosti ta svet pospešil svojo dejavnost ker sem mnenja, da se s skupnimi močmi da marsikaj vsebinskega narediti. Drugi problem pa je vprašanje Kraškega muzeja, ki ga upravlja tržaška pokrajinska uprava. Ta objekt je kratkoma neizkoriščen naša dolžnost pa je, da posežemo pri pristojnih organih ter dosežemo, da se bo v njem odvijala kulturna dejavnost. Skoraj pozabila pa sem povedati, da bomo imeli letos v naši občini tradicionalno Kraško ohcet in da bo društvo, kot vedno, dalo svoj doprinos k uspehu te zelo pomembne etnografske in kulturne manifestacije.»

Kabaret skupina
gostuje v Piranu

Zamejska kabaret skupina, ki jo sestavljajo šef Miran Košuta, baron De-Vettak, vinska bratca Ščen in Belmondo ter znani kravar iz Toronta, bo nastopila v četrtek, 9. junija, ob 19. uri v Križnem hodniku v Piranu. Tamkajšnjemu občinstvu bo predstavila privlačen in duhovit program z naslovom «Vse manj je dobrih osmic...».

IZ ZGODOVINE NAŠIH DRUŠTEV

Kulturno življenje na Proseku in Kontovelu

Prosečani in Kontovelci so bili že od nekdaj zelo aktivni prosvetni delavci. Njihovo delovanje sega namreč že v prejšnje stoletje, ko je bilo na Proseku ustanovljeno Bralno društvo. Slovesna otvoritev je bila 5. 1. 1878 in takrat so na Proseku prvič uprizorili dramsko delo «Županovo Micko». Društvo je občasno prirejalo veselice, vendar se je v desetih letih delovanja počasi izčrpalo in vlogo Bralnega društva je na Proseku leta 1887 prevzelo pevska društvo «Hajdrih». To je od ustanovitve do začetka prve svetovne vojne priredilo vrsto veselice, na katerih so nastopali pevci in člani dramskega odseka, ki so skoraj vsako leto naštudirali novo delo. Tako pevci kot igralci so bili zelo aktivni. Leta 1907 so na Proseku poleg Hajdriha ustanovili še Klub dramatičnih diletantov, ki je kljub občasnim krizam deloval do leta 1913. Po vojni so člani kluba do leta 1922 uprizorili več iger, leta 1924 pa je bilo društvo razpuščeno. Delovanje društva Hajdrih je bilo po vojni skopo in se je omejevalo na nastope pevskega zboru. 24. 4. 1927 so imeli zadnji občni zbor in še istega leta so oblasti društvo prepovedale.

Tudi na Kontovelu so imeli v prejšnjem stoletju prosvetno društvo. Leta 1890 je bilo ustanovljeno pevska društvo «Danica». Člani društva so vsako leto prirejali veselice na katerih je nastopal pevski zbor, domači dilentanti pa so vsakič uprizorili kako igr. 24. 4. 1905 so na Kontovelu otvorili veliko dvorano in ob tej priložnosti so igralci pod vodstvom Jake Stoka zaigrali Finžgarjevo ljudsko igr. «Divji lovec». Zadnjič je dramski odsek nastopil 13. 4. 1914, z izbruhom vojne pa je delovanje zamrlo. Kmalu po koncu vojne 15. 6. 1919 je bil na Kontovelu v dvorani Gospodarskega društva ustanovni občni zbor Ljudskega odra. Moški in mešani zbor ter dramska skupina so bili zelo aktivni. Do leta 1924, ko je bilo društvo razpuščeno so igralci pripravili več iger. Po razpustu Ljudskega odra so prosvetni delavci odločili, da ustanovijo Pevsko društvo Kontovel. Ustanovni občni zbor so imeli 20. 7. 1924, vendar je društvo delovalo le eno leto, saj sega zadnji podatki o društvu v leto 1925.

V tem obdobju so obstajala na Kontovelu še naslednja društva: Gospodarsko društvo na Kontovelu (1899 - 1927), Bratovščina presvetega rešnjega Telesa (1899), Konsumno in posojilno društvo (30. 9. 1906), Knjižnica akademskega in bralnega društva Balkan (1908 - 1913), Mladinski pevski krožek (1922), Mladinsko društvo Danica (1924 - 7. 9. 1925), Mladinsko društvo ladja (25. 4. 1926 - 3. 9. 1927), Pogrebno društvo Ari-

Kontovelski pevski zbor leta 1902

matej (1926 - 1948). Na Proseku so v istem obdobju delovala še: Pogrebno društvo Arimatej na Proseku (30. 1. 1897 - 1969), Godbeno društvo (23. 5. 1904 -), Gospodarsko društvo (1905), Delavsko konsumno društvo na Proseku (1905-6), Telovadno društvo Sokol na Proseku - Odsek tržaškega Sokola (1910), Samostojno društvo (1912 - 1919), Zapruga opravičenih posestnikov (1910), Ljudska knjižnica na Proseku (12. 1918 - 10. 1927), Mladinsko društvo Adria na Proseku (1924 - 17. 8. 1927), Sportno društvo Primorje (1924 - 17. 8. 1927). Obstajala pa so še društva, ki so bila skupna za obe vasi: Podružnica Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico (1897 - 1907), Proseško kontovelska posojilnica in hranilnica (20. 8. 1906 - 1915-18), Vzajemno društvo za zavarovanje goveje živine za vasi Prosek - Kontovel in Devinščino (1907 - 1969), Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Prosek - Kontovel (in Zgonik) (1911) Olepševalno društvo za Prosek - Kontovel in njiju okolico (1911).

Po zatišju, ki je trajalo do konca druge svetovne vojne, je bil 18. 8. 45 ustanovni občni zbor Prosvetnega društva «Ivan - Vojko», ki je združeval obe vasi. Tako na Proseku kot na Kontovelu so že prve tedne po koncu vojne začeli obnavljati dvorani za delovanje društva. Poleg dramskega odseka, ki se je občinstvu predstavil že 2. 9. 1945 z veseligr. «Županova Micka», je v društvu deloval pevski zbor. V sklopu društva Ivan - Vojko so konec leta 1945

ustanovili samostojni dramski krožek, pozneje pa sta bila ustanovljena še ločena dramska odseka za Prosek in za Kontovel. Mladi amaterji so bili zelo aktivni in so do leta 1948 naštudirali in predstavili veliko število iger. Ob resoluciji informbiroja je prišlo v društvu do razkola. Nastali sta celo dve društvi, vendar do leta 1950 ni bilo na Proseku in Kontovelu prosvetnega delovanja. Leta 1915 je društvo Ivan - Vojko prišlo ob dvorano, ko je civilno sodišče v Trstu razsodilo, da mora 5. avgusta zapustiti prostore prosvetnega doma na Proseku. Kljub temu so v obeh vaseh do leta 1954 predstavili več iger in s spevoigr. «Lojtrca» nastopili tudi v Trstu in Ljubljani. Po letu 1954 je nastopilo kulturno mrtvilo, ki je trajalo do leta 1960, ko je prosvetna dejavnost ponovno oživila.

V sezoni 1960 - 61 je imelo prosvetno društvo Prosek-Kontovel moški pevski zbor, mladinsko in otroško dramsko skupino, otroški pevski zbor, tamburaški zbor, knjižnico in sportni odsek. Septembra 1962 so amaterji dobili za svojega stalnega režiserja igralca SSG Staneta Raztresena. Pod njegovim vodstvom so leta 1963 naštudirali Finžgarjevo «Naša kria» in to je bila zadnja predstava v kontovelski dvorani, ki so jo morali zaradi slabega stanja zapreti. Društvo je tako ostalo brez primerne prostora za javno nastopanje in je zato nastopalo v gosteh. V sezoni 64-65 so imeli domače prireditve v kontovelski kinodvorani, pevski zbor je imel uspešen koncert v

Kulturnem domu, nastopil pa je tudi v Gorici in v Ilirski Bistrici. Leta 1966 so za silo preuredili prosvetno dvorano na Proseku, tako da so domači igralci dobili majhno dvorano za nastopanje. 14. aprila 1967 je bilo v kinu Iris poimenovanje pevskega zboru po tržaškem pe-rovodji Vasiliju Mirku. Po govorih in pozdravih je imel zbor, ki ga je takrat vodil Ignacij Ota, slavnostni koncert.

Leto 1969 je bilo za društvo zelo uspešno. Zbor Vasilij Mirk je skupno s športnim društvom Primorje gostoval na Skotskem; dramska skupina pa je na srečanju amaterskih skupin Slovenije z delom Mire Pucove «Svet brez sovraštva» požela velik uspeh in si priborila pravico do nastopanja na srečanju najboljših skupin iz Slovenije v Brežicah. V naslednjem desetletju je bilo delovanje društva Prosek - Kontovel zelo pestro. Dramska skupina je marca 1970 ustanovila samostojno društvo Amaterski oder Prosek-Kontovel. Ta je pripravil več del in aktivno sodeloval z amatersko skupino iz Brežic in z dramsko skupino iz Sel na avstrijskem Korškem.

Istega leta je bil na Proseku in Kontovelu ustanovljen Mladinski krožek, pod vodstvom mlade Erike Briščik pa je začel vaditi otroški pevski zbor. Svoj krstni nastop so imeli otroci na Prešernovi proslavi februarja 1979 in takrat je tudi pevski zbor Vasilij Mirk nastopil pod vodstvom novega dirigenta Evgena Prinčiča iz Sežane.

Pomembna pridobitev za obe vasi je bil leta 1979 Prvomajski miting, ki ga je priredilo prosvetno društvo, pri katerem pa so sodelovale vse vaše komponente. Večer je pokazal, da si želijo na Proseku in Kontovelu še živahnejše prosvetno delovanje kot so ga imeli tedaj. Tako so novembra naslednjega leta ustanovili še ženski pevski zbor, ki sedaj vodi pod vodstvom Janka Bana.

Leta 1982 so morali na Proseku zapreti dvorano tako, da je amaterski oder ostal brez prostora za vaje in nastope. Kljub temu so pod vodstvom Adrijana Rustje naštudirali igr. Čuk v nebesih, s katero so nastopili v dvorani Gospodarskega društva na Kontovelu in poželi velik uspeh. Na občnem zboru društva februarja 1983 so poudarili problem prostorov, vendar so vsi odseki podali pozitiven obračun delovanja. 16. aprila pa je zbor Vasilij Mirk po devetih letih spet nastopil doma. V dvorani kontovelskega Gospodarskega društva se je številni domači publiki predstavil z lepim celovečernim koncertom.

Pripravil
Odsek za zgodovino NSK

18. IN 19. JUNIJA NA PROSEKU

Srečanje zborov in godb na pihala

V soboto, 18., in v nedeljo, 19. 6., bosta na Proseku dve prijateljski srečanja in sicer pevskih zborov in godb z nastopom mažoret. Na obeh večerih bosta za dobro počutje poskrbel priznana ansambla. Skratka bo na Proseku dva dni pravi praznik petja in glasbe.

Poglejmo kaj nam pravzaprav pripravljajo marljivi proseško-kontovelski prosvetni delavci.

V soboto, 16. junija, bo tradicionalno srečanje štirih pevskih zborov in sicer «Bratov Milavcev» iz Brežic, «Svobode» iz Strazišča pri Kranju, «Zarje» iz Železne Kaple na Koroškem in domačega moškega pevskega zbora Vasilij Mirk.

To srečanje bo letos enajsto po vrsti. Zbori so se namreč prvič srečali leta 1973 v Kranju in se tam domenili, da se skupine rotacijsko srečajo vsako leto v kraju, kjer ima sedež eden izmed zborov. Vsaka štiri leta torej gostuje vsak zbor v svojem kraju. Letos bodo gostitelji tega srečanja pevci s Proseka - Kontovela, ki so se že pred štirimi leti domenili z domačo godbo, da bi to srečanje sovpadalo s srečanjem godb na pihala.

Ker dvorana Kulturnega doma na Proseku ni še dokončana bo celotni spored potekal na odprtem prostoru, za domom na «Balancu». Najprej bo imela krajši koncert proseška godba, nakar bo sledil nastop zborov, ki bodo zapeli vsak po tri pesmi. Na koncu bodo nastopili združeni zbori, ki bodo skupno zapeli nekaj pesmi. Po koncertu bo družabno srečanje s plesom ob zvokih ansambla «Lords».

Godbe pa se bodo zbrale v nedeljo popoldne na Proseku (Soševa hiša) in sicer Godbeno društvo Prosek, godba «Le prime lus» iz Bertiola, ki je bila ustanovljena že leta 1812 in je zato ena najstarejših ne samo v naši deželi temveč celo v državi ter pihalni orkester Litostroj iz Ljubljane. Poleg godb bodo v gosteh še mažoretke, ki že nekaj časa delujejo pod pokroviteljstvom tovarne Litostroj iz Ljubljane.

To bo 2. srečanje godb na Proseku. Prvo, na katerem sta poleg domače godbe sodelovali še godbi iz Logatca in Litostroja je bilo lani 30. maja. Tokrat bosta prvi odkorakali iz Soševe hiše proti prireditvenemu prostoru (na Balancu) godbi s Proseka in iz Bertiola. Za njimi bodo po krajšem presledku sledile mažoretke, ki bodo ob spremljavi pihalnega orkestra Litostroj v mimohodu ime-

le tudi figurativni nastop, ki ga bodo nadaljevale na prireditvenem prostoru.

Tu bodo najprej godbe skupno zaigrale dve koračnici in sicer «Gorenjsko» in «Viško», nato pa bosta godbi iz Bertiola in Ljubljane imeli krajši koncert. Po koncertu pa bo za veselo razpoloženje poskrbel narodno-zabavni ansambel «Veseli Sentvidčani».

Taka srečanja med pevci in godbeniki so nedvomno zelo koristna in spodbudna, saj poleg tega da zblizujejo pevce in godbenike posameznih zborov in godb, so to obenem prispevek k zblizovanju med narodi.

Občinstvo bo torej 18. in 19. junija na Proseku gotovo prišlo na svoj račun. Oba večera bodo delovali tudi dobro založeni bifeji s prigrizkom in domačo kapljico.

B. R.

Tečaj za tamburaše

Ko občudujemo nastope folklornih skupin, marsikaj pozabljamo, kaj vse se skriva za takim nastopom in kaj vse pogojuje pri folklornih skupinah izbirno repertoarja. Eden od problemov, ki se mu nobena skupina ne more izogniti, je prav sigurno vprašanje godcev, glasbene spremljave. Ljudsko izročilo raznih narodov in narodnosti terja tudi posebno spremljavo. Te razlike so vidne že v Sloveniji, kljub temu da niso velike. Belokranjske plese mora na primer spremljati tamburaški sestav. Vse skupine rade predstavljajo belokranjsko ljudsko izročilo, zaradi njegove arhaičnosti in tudi enostavnosti, glasbena spremljava pa marsikaj utegne zavreti tako izbiro.

S tem problemom se ukvarjajo na različne načine vse folklorne skupine, še posebno občuten pa je bil pri treh primorskih skupinah, ki delujejo v Piranu, v Trstu in v Zgoniku. KUD Karol Pahor je prvi sprožil pobudo, na pomoč mu je priskočila Zveza slovenskih kulturnih društev in tako se danes začne v Piranu seminar za tamburaše začetnike. Posebnost tega seminarja je, da je namenjen predvsem tamburaškim sestavam, ki spremljajo plesne skupine. Kako se bo seminar lahko še nadaljeval ali razvijal bomo videli morda kasneje.

Seminar bo potekal v piranskem dijaškem domu in bo trajal tri vikende. Vodil ga bo Damir Zajec, vodja tamburašev pri folklorni skupini Emona.

Pobuda se nam zdi še posebno posrečena, ker združuje ljudi iz različnih krajev — čeprav sosednjih — ti pa skušajo s skupnimi moči rešiti problem, ki bi bil za vsako skupino posebej verjetno nerešljiv ali bi terjal precej večje, tako finančne kot organizacijske žrtve.

Potujoči filmi po vaseh

Pred vrati — oziroma že na vratih — je poletje s svojimi šagami in s svojimi vaškimi prazniki. Zdi se in lahko upamo, da bo letos «poletna kultura» le nekoliko bolj raznolika ali popolnejša, kot v preteklih letih. Prvi podatek v tem smislu predstavlja pobuda videmskega ARCI, ki namerava organizirati v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev projekcije slovenskih filmov v raznih slovenskih vaseh od Benečije do Doline. Pobuda je vključena v delo, ki ga ARCI opravlja že od lani po raznih furlanskih vaseh. S kombiniranjem pride operater v vas, nategne platno in vrti film. Pobuda je lani potekala v sodelovanju z različnimi furlanskimi občinami, ki so dovolile projekcije, ne samo, dale so tudi na razpolago prostor, redarje in pogosto stole za gledalce.

Letošnji prvi poskus v slovenskih vaseh naj bi potekal v manjših ciklusih podobno kot po furlanskih vaseh. Filmi bodo seveda slovenski. En ciklus bi predvajali v beneški vasi, en ciklus na Goriškem, na Tržaškem pa v nabrežinski občini za društvo Igo Gruden in Vesna (in pa seveda za vsa sosednja društva), v zgoniški občini za društvo Rdeča zvezda in Kraški dom, v dolinski občini za vsa breška društva. Četrty ciklus bi poskusili organizirati na vzhodnem Krasu za društva Lipa, Slovan in Primorec. V Zgoniku in Nabrežini bosta ciklusa verjetno potekala v začetku julija, tako da bo predstavljen po en film na teden. Podobno bodo projekcije potekale v Dolini in na vzhodnem Krasu ob koncu avgusta in začetku septembra. Izbor filmov še ni zaključen, vendar bodo to prav gotovo novejši filmi, ki so v Sloveniji že večje priznanje in uspeh. O podrobnostih poteku bomo še pravočasno poročali.

POGOVOR Z RAVNATELJEM NSK MILANOM PAHORJEM

Razpet med knjižnico, zgodovinskim odsekom in taborniki

Pred dnevi je bil v Trstu redni občni zbor Narodne in študijske knjižnice, osrednje tovrstne ustanove Slovencev v Italiji, kot to radi označujemo ali imenujemo. Kljub tej pomembnosti je potekel občni zbor tako rekoč v tišini, kot je tudi v tišini poteklo pred časom imenovanje Milana Pahorja na mesto ravnatelja te institucije. Ker je Milan tudi vrsto let načelnik Odseka za zgodovino pri NSK, smo menili, da je prav, če ga naš čitatelj se malo bolje spozna.

Predvsem nam je sam takoj povedal, da je sprejel odgovorno mesto ravnatelja knjižnice lanskega oktobra, pred njim so jo nekaj let vodili honorarni upravniki. Odločitev, je še dejal, je padla iz želje, da nekdo redno vodi knjižnico, predvsem pa iz finančnih potreb in stisk, ki pestijo vse naše institucije in ki so narekovale to izbiro prav iz vrst sedanjih uslužbencev knjižnice same.

Ta dvojna funkcija, to dvojno delo seveda nista lahka, saj se mora Milan «deliti» na delo v študijski knjižnici, ki ga opravlja ob ponedeljkih, sredah in petkih in na delo v Odseku za zgodovino, kjer ga stranke in zainteresirani lahko dobijo ob torkih, četrkih in sobo-

tah. Delo, ki nima torej določenega urnika, ki terja več kot celega človeka in je zato, po našem, tudi vse pohvale vredno.

Pa poglejmo, kaj nam je o sami Narodni in študijski knjižnici Milan Pahor povedal. Predvsem se je knjižnica v svoji dejavnosti močno okrepila in to kljub vsem finančnim in kadrovskim stiskam. Danes — podatki se nanašajo na mesec maj — razpolaga knjižnica kar s 70.000 knjigami in zvezki, mnenje Milana pa je, da bo to število v tem letu še krepko povečano. Tudi novo knjižničarsko moč je knjižnica pridobila in tudi to je za njenega ravnatelja pozitivno dejstvo.

Tu pa se njegove želje in upanja ne ustavijo. Želi si in tudi trdno prepričan je o tem, da bo knjižnica postala lahko čez nekaj let osrednji slovenski deželni knjižni zavod s sedežem v Trstu, Gorici in Čedadu.

«Če bomo tako obravnavali našo politiko na tem področju, potem smo lahko gotovi,» je dejal «da bomo dosegli še lepe uspehe».

Tu se nam je seveda zastavilo vprašanje, kdaj je knjižnica sploh začela z delom po drugi svetovni vojni. Takoj nam je postregel s podatki. Že leta 1947 je bilo ustanovljeno društvo Narodne in študijske knjižnice, odbor društva pa je takoj začel z zbiranjem potrebnih denarnih fondov in pa prostorov, kjer naj bi knjižnica delovala. Uradna otvoritev knjižnice je bila torej leta 1951, ko so bili formalno ustanovljeni tudi trije odseki in sicer odsek za slovenski jezik, za zgodovino in etnografijo.

«Dejavnost knjižnice se je močno okrepila, ko je leta dobila leta 1977 svoje nove prostore v Ul. sv. Frančiška 20, odsek za zgodovino pa svoj sedež leta 1978 v Ul. Petronio 4. Odsek za slovenski jezik in etnografijo sta nekako prenehala svojo dejavnost, dobri obeti pa so, da se bo ta dejavnost v kratkem ponovno vzpostavila.»

O vsem tem je bil prav gotovo govor na občnem zboru, smo ga vprašali, kot tudi o načrtih za bodoče delo, pa še o stikih s podobnimi ustanovami v deželi in matični domovini.

«To je bilo seveda bistvo občne godbe zbora. Predvsem moramo doseči, smo poudarili na občnem zboru, da bomo s strani dežele, pokrajine, pa tudi občinskih uprav deležni večje denarne podpore, ki je do sedaj naravnost smešno nizka. In še ta dotacija je izrednega značaja, ne pa namenjena našemu rednemu poslovanju. Po drugi strani pa moram povedati, da smo včlanjeni tako v deželno, kot v vsedravnno združenje italijanskih knjižnic in to kot polnopravni član. Tudi naši stiki s podobnimi institucijami v matični domovini so izredno dobri in plod-

Novi ravnatelj NSK Milan Pahor

ni. Tu sodelujemo z Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani, od katere dobivamo, po meddržavnem sporazumu med Italijo in Jugoslavijo, v dar vse, kar se tiska v Sloveniji, kar pomeni, da prejmemo letno okrog 2000 novih publikacij.»

Na odsek za zgodovino pri NSK je Milan seveda močno navezan, saj meni da gre v prvi vrsti za arhiv, kjer je hranjeno gradivo o življenju in delu slovenske narodnostne skupnosti na vseh področjih, od političnega, gospodarskega, šolskega itd. Pomembna je tudi raziskovalna dejavnost odseka, kot na primer zbiranje ledinskih in krajevnih imen za tržaško, goriško pokrajino in Beneško Slovenijo, zbiranje gradiva o narodnoosvobodilni borbi in tega gradiva je precej, saj je bilo to gibanje prav na področju vse Primorske izredno živo in pomembno, raziskava o šolstvu in še druge.

«Pa še pri dveh pomembnih raziskavah sodelujemo. Namreč pri pripravi pete knjige Krajevnega leksikona Slovenije, ki bo posvečena samo Slovincem v Italiji (to delamo skupno z drugimi ustanovami tu in v matični domovini) in pa pri raziskavi, ki bo nosila ime «Način življenja Slovencev dvajsetega stoletja.»

Seveda je omenil tudi plodno sodelovanje knjižnice s številnimi ustanovami v zamejstvu, kot so tisk, občila množičnega obveščanja, šole, razna kulturna, pa tudi športna društva, ki se vsa zelo pogosto poslužujejo prav gradiva zbranega v knjižnici, kot tudi na odseku za zgodovino.

«Pa ti ostaja kaj časa tudi za kak hobi,» se nam je povsem naravno vsililo vprašanje.

«Delo pri teh dveh ustanovah,

ki sta po mojem ne samo potrebni, temveč tudi med našimi ljudmi zelo priljubljeni, pač ne smemo gledati s strogim merilom urnika. Moramo pač biti tam in ob tistem času, ko delo to zahteva. Smo pa zadovoljni, da oba naša sedeža obiskuje vedno več ljudi, predvsem mladine in to nam je tudi v veliko vzpodbudo.»

Kljub svojim mladim letom, kot je sam dejal, je Milan že več kot 20 let aktiven tabornik, kjer je začel seveda kot mlad fant, sedaj pa že deset let opravlja funkcijo starostre slovenskih tabornikov v Italiji.

«Delo v tej organizaciji, ki bo letos slavila 30-letnico svojega delovanja, mi pomeni veliko. To ni organizacija, ki uči mladega človeka le spoznavanja narave, temveč mu nudi možnost, da se aktivno vključuje v vso našo stvarnost. Naša taborjenja niso samo prilagoditvena, da se med seboj bolje spoznamo in navežemo prijateljske in tovariške stike, temveč da se tudi dobro spoznamo s krajem in ljudmi, kjer bomo taborniki. Taborništvo je zato prava življenjska šola za našo mladino, ki se v njej krepi z znanjem, predvsem pa z narodnostno zavestjo.»

«Pa tvoje želje, Milan,» smo ga ob koncu vprašali.

«Prva moja želja je, da bi ustanova, v kateri delam, svojo dejavnost okrepila in dosegla še boljše rezultate, tako da bi postala resnično dobra, koristna strokovna institucija. Za taborniško organizacijo si želim, da bi nadaljevala po poti, ki jo je prehodila od ustanovitve do danes, da bi se letošnji obletnici pridruži le v bodoče nove, prav tako uspešne: zase pa želim, da bi bil zadovoljen s svojim delom.»

N. L.

Moški zbor «Vasilij Mirk»

Godbeno društvo Prosek

Uspešna pot mladih folkloristov društva «Rdeča zvezda» iz Saleža

Folklor in petje sta med mladimi v zgoščenosti občini zelo priljubljena. Folklorna skupina deluje že dve leti in je pod vodstvom vadiateljice Ljube Vrtovec pokazala viden napredek. Izboljšala se je kvaliteta, uresničile so se določene novosti, pri katerih si lahko lastijo uspeh vsi, saj je prav medsebojno sodelovanje privedlo do konkretnih rezultatov. Ustanovljen je bil prav letos nov tamburaški ansambel. Požrtvovalno vadi glasbo belokranjskih plesov pod vodstvom Maje Šutej, ki je nica FS France Marolt iz Ljubljane. V okviru folklorne deluje čprav šele malo časa, tudi pevski zbor, ki se uči stare tržaške pesmi. Letos nam bodo mladi plesalci predstavili dva spleta, in sicer Belo krajino in Prekmurje. Naj povem, da se je glasba pri prekmurskih plesih dokaj ovrednotila, saj sestavljajo sedaj an-

dincev, ki pleše pri folklorni skupini, ukvarja tudi z različnimi drugimi športnimi in kulturnimi dejavnostmi v občini.

Kljub temu pa je tudi letos FS Rdeča zvezda uresničila tiste načrte, ki si jih je zastavila in se že vneto pripravlja na prihodnjo sezono. V maju so nastopili na Opčinah in odzvali so se vabilu komenske mladine ob dnevu mladosti. Konec maja pa so se mladi folkloristi podali na daljše gostovanje v Trbovlje na povabilo srednješolcev tamkajšnjega kulturno umetniškega društva. To je bila zelo lepa in zanimiva izkušnja, saj je mladina ustvarila nadvse priščno prijateljsko vzdušje. 14. junija bodo člani FS Rdeča zvezda nastopili v Kopru ob priliki prireditve «Incontri capodistriani», 18. junija pa v Praprotnu na vaškem prazniku. To nedeljo pa se bodo predstavili na razstavi vin v Zgoniku. Skupaj z njimi bodo nastopili še najmlajši FS Rdeča zvezda in plesna skupina srednješolcev, ki bo izvajala moderne plesne. Gostje večera bodo najprej mlade plesalke z Opčin, nato folklorna skupina iz Trbovelj, ki se mrzlično in vneto pripravlja na to gostovanje.

D B

Pomembno priznanje za mlade Križane

Mladinska gledališka skupina KD Vesna iz Križa se je z igro francoskega pisatelja Raymond Queneauja «Vaje v slogu» uvrstila na zaključno tekmovalno sloveških odrov «Naša beseda», ki se bo odvijalo prihodnjo soboto, 11. junija, v Preloki v Beli krajini. Omenjeni nastop predstavlja pomembno nagrado v prvi vrsti za režiserja Marka Sosiča, ki je dal dramski zasnovi svoj originalen in umetniško dovršen pečat, za njegove sodelavce (Jurija Žerjaka za sceno in kostume, Mirana Košuto za glasbo ter Nikija Filipoviča za luči) ter za vse mlade igralce in glasbenike, ki so v to igro naložili veliko napora. Delo «Vaje v slogu» so mladi Križani prejšnjo sredo uprizorili tudi v Domu španskih borcev v Ljubljani.

sambel harmonika, violina, klarnet in kontrabas, medtem ko sta bila lansko leto edina instrumenta harmonika in violina. Torej lahko rečemo, da sta ta dva spleta naredili tudi glede narodnih noš. Seveda je to terjalo veliko truda in dela in zahvala gre vsem, vadiateljici Ljubi, odboru društva, staršem, prijateljem in drugim občanom. Pri teh stvareh se pojavljajo vsekakor tudi določeni problemi, saj se velika večina mla-

1. VAŠKI PRAZNIK Trnovca vabi

Trnovca vabi: pod tem gostoljubno zvanečim naslovom bo v dnevi 11., 12. in 13. junija v odročni in sugestivno mikavni vasi, ki leži med Samatorco in Praprotno, med Bitagonjem in Gričcem, prvi vaški praznik, prva javna izpoved maloštevilnih prebivalcev, da ne živijo na robu sveta, da so tudi sami živ del devinsko-nabrežinske in pokrajinske stvarnosti. Kaj pripravlja vaška skupnost?

V soboto, 11. t.m., ob 14. uri bodo odprli kioske z jedajo in pijačo; uro pozneje se bodo otroci pomerili v slikarskem tekmovanju ex tempore, kvartači pa v briškoli; od 20.30 naprej si bo mlado in staro lahko brusilo pete ob zvokih ansambla Hlede.

V nedeljo, 12. t.m., bo ob 8.30 orientacijski pohod, ob 9.30 bo tekmovanje, kdo je bolj spreten v lučanju skrl, ob 10. uri bodo spet odprli kioske, ob 19. uri se bo zbranim predstavila folklorna skupina SDP Tabor, a ob 20.30 se bodo pari že lahko zavrteli ob poskočnih vižah ansambla Furlan.

In še ponedeljek, 13. junija: tokrat bodo kioski pričeli delovati ob 17. uri, ob 20.30 pa bo spet

nastopil ansambel Furlan s svojim veselim repertoarjem, ki bo osrečil ljubitelje valčkov in polk, med katerimi opazimo zadnja leta vse več tudi mladih.

Peščici družin, ki naseljuje Trnovico, kot se pravilno glasi pristni ledinski naziv vasi, gre za pobudo vse priznanje. Z vaškim praznikom bodo pokazale, kolikšen je njihov življenjski utrip, ki lahko majhno skupnost naredi veliko. (dg)

V Nabrežini pomembna kulturna slavnost

V soboto, 25. junija, bo v Nabrežini pomembna kulturna slavnost. Dekliški pevski zbor SKD «Igo Gruden» praznuje namreč desetletnico obstoja in delovanja, ki jo bo počastil s koncertom, na katerem bo sodeloval tudi domači moški pevski zbor. Oba zbora, ki po kvaliteti spadata v sam vrh zamejskega zborovskega petja, vodi mladi Matjaž Šček, ki vestno nadaljuje delo in dediščino prera- umrlega nabrežinskega dirigenta in vsestranskega kulturnega delavca Sergija Radoviča.

Kulturno prilogo sta pripravila

DUŠAN KALC
in SANDOR TENCE

Najmlajši člani folklorne skupine kulturnega društva «Rdeča zvezda» med nedavnim nastopom v openski telovadnici

PRIREDITVE V APRILU

- Slovenski klub — torkov večer, Srečanje s kiparjem Janezom Lenassi
- Gostovanje z recitalom «Besede ljubezni» v Cankarjevem domu v Ljubljani
- Kinoatelj Gorica — «Maria Zef» film
- Kinoatelj Gorica — «Gli ultimi» film
- Fotoklub «Skupina 75» — Izbor diapozitivov za razstavo Dia Primorska
- KD Valentin Vodnik — srečanje na temo «Poezija, vrtnarstvo in pesem». Sodelujejo Marij Čuk, Vitjan Sancin in ženski zbor Ivan Grbec
- Primorska poje v Pivki
- KD France Prešeren v okviru glasbenih večerov, celovečerni koncert zbora Obala iz Kopra
- Primorska poje v Portorožu
- Od 9. do 17. na pobudo občinske uprave Devin-Nabrežina in kulturnega društva Igo Gruden — slovesnosti ob 90-letnici rojstva pesnika Iga Grudna. Slavnostna prireditev je bila v nedeljo 17. 4. v telovadnici v Nabrežini
- KD France Prešeren — mladinski odsek priredi ples
- Primorska poje v Komnu
- Nastop moškega zbora Tabor z Opčin na svečanosti v spomin ustreljenih talcev
- Slovenski klub — torkov večer «Novo v javnem in zasebnem zelenju». Predava dr. Vladimir Vremec
- SKD Tabor — knjižnica P. Tomažič, srečanje na temo: «Ali je zemlja res obramba proti asimilaciji»
- Kinoatelj Gorica — «Bokser in plesalka» film
- KD Primorec — otvoritev razstave «Naši kraji in ljudje» slikarke Tončke Kolerič. Nastop dekliškega zbora Vesna iz Križa
- SKD Slavko Škamperle in SKD Union — predvajanje diapozitivov Maria Magajne
- PD Slovenec — redni občni zbor
- Nastop «Za kitaro in glas» v Domu španskih borcev v Ljubljani
- KD Primorsko — filmski večer z Aljošo Žerjalom
- Društvo Slovencev milske občine, predstavitev knjige Danila Sedmaka in Emidija Susića «Tiha asimilacija»
15. in 16. KD Rovte — Kolonkovec — razstava članov krožka Foto Trst '80
- Kinoatelj Gorica — «Moj stric iz Amerike» film
- V okviru glasbenih večerov KD France Prešeren — nastop otroškega zbora Fran Venturini od Domja, mladinskega zbora F. Prešeren ter pianistke Vihre Kodrič
- DZL in Foto Trst '80 — otvoritev fotografske razstave Andreje Peklaj
- Primorska poje v Šempasu
- ZSKD Lutkovna igrice učencev osnovne šole Solkan za učence osnovnih šol iz Pevme in Štandreža
- Revija Primorska poje v goriškem Avditoriju
- Celovečerni nastop TFS «Stu ledi» v gledališču F. Prešeren v Boljuncu
- Celovečerni koncert moškega zbora «Vasilij Mirk» na Kontovelu
- Primorska poje na Lesah
- SKD Barkovlje — gostovanje AO «Jaka Štoka» z veseloigro «Čuk v nebesih»
- Slovenski klub — torkov večer. Diskusija o F. Giunti in Slovencih je vodil prof. Jože Pirjevec
- Kinoatelj Gorica — «Zelena soba» film
- Na pobudo ZSKD in filmskega krožka La Capella Underground predstavitev in predvajanje slovenskega filma «Eva»
- KD Rdeča zvezda — predvajanje diapozitivov Maria Magajne in nastop mešanega zbora Rdeča zvezda
- Gostovanje dramske skupine KD Vesna z igro «Vaje v slogu» v Piranu
- Kinoatelj Gorica — «Eva» premiera slovenskega filma
- Primorska poje v Žipavi
- SKD Tabor — otvoritev razstave fotografij Edija Šelhaus
- KD Vesna — otvoritev razstave slikarja Vladimira Ražma
- Nastop tamburašev France Prešeren ter ženskega zbora na prireditvi v organizaciji mladinskega doma Boljunc
- ZSKD in KD Jezero — Lutkovna predstava
- Primorska poje v Trstu
- KD Fran Venturini — Kulturna prireditev ob otvoritvi kulturnega centra A. Ukmar pri Domju. Nastop otroškega in moškega zbora Fran Venturini
- Nastop moškega zbora F. Venturini pred spomenikom pri Domju ob priliki 25. aprila
- Primorska poje v Idriji
- Nastop godbenega društva Prosek v Komnu
- Pesem ne pozna meja v Trbovljah — Nastop zborov Vesna iz Križa ter moškega zbora Jezero Dobredob
- 24., 25. Gostovanje SKD Tabor v Zadru
- Ob priliki 25. aprila kulturna prireditev v organizaciji KD Kraški dom iz Repna
- Nastop moškega zbora F. Venturini na proslavi VZPI ob 25. aprilu
- Nastop moškega zbora Vasilij Mirk, otrok svetovanske osnovne šole ter recitatorja na proslavi ob 25. aprilu pri Sv. Ivanu
- Nastop mešanega zbora Jadran na spominski svečanosti ob 25. aprilu
- Nastop godbe Vesna iz Križa na svečanosti ob 25. aprilu
- Nastop godbenega društva Nabrežina na spominski svečanosti ob 25. aprilu
- ZSKD — Odprtje razstave Rafaela Podobnika ter gledališka predstava «Jožef in Marija» v izvedbi Primorskega gledališča iz Nove Gorice
- Slovenski klub — torkov večer, srečanje in otvoritev razstave slik Jasne Merku
- KD Ivan Cankar — gostovanje ženskega zbora Ivan Grbec iz Škedenja
- Tradicionalno prvomajsko srečanje na Kontovelu v organizaciji KD Prosek — Kontovel, nastop vseh vaških kulturnih skupin
- KD Briški grič — Prvomajski praznik v Števerjanu
- KD Ivan Grbec — predavanje Jožeta Korena na temo: Koncentracijsko taborišče v Gonarsu. Nastop moškega zbora Fran Venturini
- SKD Tabor — gostovanje KUD Pivka s komedijo «Komedijski o komediji»
- Nastop moškega zbora Fran Venturini na otvoritvi podružnice TKB pri Domju
- KD Vesna — tradicionalni prvomajski kres

Družabni večer na Križpotu

V sredo zvečer so se v gostilni «Pri Francu» na Križpotu zbrali pevci in pevke zborov «Grbec» iz Škedenja in «Primorsko» iz Mačkolj

NA EVROPSKEM PRVENSTVU V FRANCII

KOŠARKA

Jugoslovani so le osvojili sedmo mesto

Prinesla jim ga je zmaga proti Zahodni Nemčiji - Danes finale Italija-Španija

JUGOSLAVIJA — ZAHODNA NEMCIJA 104:88 (56:52)
 JUGOSLAVIJA: Petrović 25 (3:5), Kičanović, Grbović 6, Žižić 5 (1:3), Sunara 14, Poljak, Slavnić, Čosić, Radovanović 26 (2:2), Vilfan 24, Dalić, Savović 4 (0:1).

ZRN: Korner, Hudson 2, Brauer 10, Strauss, Peters 2, Zonder, Papper 14, Sowa 8 (4:5), Schrempf 22 (2:2), Blab 15 (3:4), Watehn 15 (5:6), Fehke 4.

V jugoslovanski peterki je tokrat trener Djerđa dal le mladim prižnost, da se izkažejo. Njegovo zaupanje so zlasti upravičili Petrović, Grbović, Sunara in pa Radovanović, ki je bil nasploh najboljši med igralci na evropskem prvenstvu. Vodili so brez težav skozi vse srečanje, čeprav so Zahodni Nemci lahko računali na visinsko premoč: Fehke ima namreč kar 2,20 m, Blab, ki poleg tega tudi študira v ZDA, je le štiri centimetre nižji. S to tekmo, ki je Jugoslovani pri sebi skromno sedmo mesto, so se

šarko v evropskem in samem svetovnem vrhu.

FINALE ZA 3. MESTO

SZ — Nizozemska 105:70 (51:33)

SZ: Erem 2, Enden 10, Tarakanov 10, Sabonis 28, Derjugin 10, Walters 6, Pankraškin 2, Miškin 17, Jovajša 14, Belostenić 6, Homičius. NIZOZEMSKA: Schlip 5, Wielt 2, Plaata 14, Esvelt 7, Faber 2, Kuipers 10, Cramer 14, Van De Lagemaat 6, Pieterse 4, Van De Bergh 2, Van Essen 4.

Sovjetska zveza je brez težav odpravila Nizozemsko, ki se je očitno zadovoljila že z uvrstitvijo med najboljši štiri, česar pa ne moremo reči za Sovjetsko zvezo, za katero je tretje mesto neuspeh, zlasti če pomislimo na igralški potencial, s katerim razpolaga.

Sovjetska zveza je vodila že od vsega začetka (v 9. min. je bil izid zanj 22:6) in je brez napreznja tudi končala srečanje, v katerem se je zlasti izkazal mladi Sabonis.

Drevi finale za 1. mesto

med Italijo in Španijo

S srečanjem med Italijo in Španijo se je začelo letošnje evropsko prvenstvo in s srečanjem med tema ekipama se bo tudi končalo, česar pa resnično ni nihče pričakoval, niti najbolj optimistično razpoloženi v enem in drugem taboru. Na bronasto kolajno so med »azzurri« sicer upali, vendar se to so imeli za velik uspeh. Sedaj pa sta ekipi v boju za zlato odličje, kar se je Italiji priemerilo v davnem letu 1946 v Ženevi, ko je osvojila srebrno kolajno. Zadnjič pa je bila Španija v finalu

FINALNI DEL (Nantes)

FINALNI IZIDI

Finala za 11. mesto
 Grčija - Švedska 102:97

Finala za 7. mesto
 Jugoslavija - ZRN 104:88

Finala za 3. mesto
 SZ - Nizozemska 105:70

DANES, 4. JUNIJA

Finala za 9. mesto
 15:30: Poljska - ČSSR

Finala za 5. mesto
 18:00: Izrael - Francija

Finala za 1. mesto
 20:30: Italija - Španija

leta 1973, ko je zgubila proti Jugosloviji.

Navdušenje v obeh taborih je torej več kot razumljivo, pa tudi prejetost ni manjša. Italija razpolaga z odlično obrambo, njena moč je homogenost v ekipi in pa enakovredne menjave, s katerimi Gamba razpolaga. Španija pa ima gotovo najboljši protinapad, katerega je na trenutke res težko zaustaviti. Prav zato menimo, da sta si ekipi bolj ali manj enakovredni. Morda je za malenkost v prednosti Italija, kot sodi tudi jugoslovanski trener Djerđa, ki daje Italiji 55% možnosti.

NOGOMET

Mladinsko SP

CIUDAD MEXICO — V prvi tekmi svetovnega mladinskega nogometnega prvenstva sta se pred sto tisoč gledalci Mehika in Avstralija razšli pri neodločenem izidu 1:1.

Škotska - Irski 1:1

GLASGOW — V okviru mednarodnega nogometnega turnirja sta Škotska in Irski igrali neodločeno z 0:0.

OBVESTILA

Odbor TPK Sirena poziva vse člane, ki imajo svoja plovila, jadra in razno drugo opremo na društvenem zemljišču, naj

jo odstranijo. Na prostoru kluba bodo začeli z deli, ki bodo trajala od 10 do 20 dni, zato je pospravljanje potrebno, da ne bo oprema ostala na prostem. Predvsem pa poziva posestnike jadrnih desk, ki so privezane z verigami, naj čimprej odstranijo.

Odbor odlikanja vsake odgovornosti v primeru povzročitve škode ali kraje.

Gimnastični odsek SZ Bor sporoča, da bo v ponedeljek, 6. junija, v Borovem športnem centru zaključil nastop vseh vadbene skupin. Začetek ob 19. uri.

Finala za tretje mesto
 Danica — MK A 2:1 (15:8, 14:16, 15:8)

V finalu za tretje mesto so Slovence v lepi in izenačeni tekmi premagale ekipe Mladinskega krožka. Kljub porazu pa moramo pohvaliti tudi goriske igralce, ki so se borile prav do zadnjega.

Finala za 1. in 2. mesto
 Sovodnje — Dol - Poljane 2:0 (15:4, 15:10)

V tekmi, ki je določila prvega finalist, so igralce Sovodnje z dobro igro v samih dveh setih odpravile odbojkarice Dola in Poljan. Samo v drugem setu so se slednje enakovredno borile, čeprav so v ključnih

obdobjih, da bo v ponedeljek, 6. junija, ob 20.30 na sedežu SD Zarja v Bazovici seja nogometne komisije.

Jadranski klub Čupa iz Sesljana

prosi člane in prijatelje ob priliki praznovanja desetletnice ustanovitve kluba in uradne otvoritve novih pomolov na družabni večer danes, 4. junija, ob 19. uri na sedežu v Sesljanu ter na nedeljsko regato.

5. JUNIJA

13. CUS 4 2 24 1911:2942

14. SABA 2 1 25 1861:2340

Ginnastica Triestina bo igrala v naslednjem letu v D ligi. Iz lige pa so izpadli SABA, CUS, Kontovel in Polet.

Lestvica naših strelcev

BOR RADENSKA: Race 396, Kneipp 389, Maver 291, Klobaz 276, Zobeč 269, Čok 211, Vatrovec 103, Leo Koro 49, Ražem 39, Krečič 35, Furjan 22, Franco Koren 17, Pegan 10, Volk 14, Canciani in Trevisan 4.

KONTOVEL: Ban 619, Čuk 378, Lišjak 288, Štoka 217, Starc 108, Kneipp 106, Bukavec 45, Udovčič 34, Prašelj 17, Danieli 15, Danev 12, Perini 6, Velussi 2.

POLET: A. Sosić 553, E. Sosić 341, Vitez 329, Sedmak 294, Pisani 164, Kerpan 45, Ferluga 32, Danev in Gatta 14, Jugović 12, Tavčar 6, Piccini 3.

M. R.

OBVESTILA

Odbor TPK Sirena

poziva vse člane, ki imajo svoja plovila, jadra in razno drugo opremo na društvenem zemljišču, naj

jo odstranijo. Na prostoru kluba bodo začeli z deli, ki bodo trajala od 10 do 20 dni, zato je pospravljanje potrebno, da ne bo oprema ostala na prostem. Predvsem pa poziva posestnike jadrnih desk, ki so privezane z verigami, naj čimprej odstranijo.

Odbor odlikanja vsake odgovornosti v primeru povzročitve škode ali kraje.

Gimnastični odsek SZ Bor sporoča, da bo v ponedeljek, 6. junija, v Borovem športnem centru zaključil nastop vseh vadbene skupin. Začetek ob 19. uri.

Finala za tretje mesto
 Danica — MK A 2:1 (15:8, 14:16, 15:8)

V finalu za tretje mesto so Slovence v lepi in izenačeni tekmi premagale ekipe Mladinskega krožka. Kljub porazu pa moramo pohvaliti tudi goriske igralce, ki so se borile prav do zadnjega.

Finala za 1. in 2. mesto
 Sovodnje — Dol - Poljane 2:0 (15:4, 15:10)

V tekmi, ki je določila prvega finalist, so igralce Sovodnje z dobro igro v samih dveh setih odpravile odbojkarice Dola in Poljan. Samo v drugem setu so se slednje enakovredno borile, čeprav so v ključnih

obdobjih, da bo v ponedeljek, 6. junija, ob 20.30 na sedežu SD Zarja v Bazovici seja nogometne komisije.

Jadranski klub Čupa iz Sesljana

prosi člane in prijatelje ob priliki praznovanja desetletnice ustanovitve kluba in uradne otvoritve novih pomolov na družabni večer danes, 4. junija, ob 19. uri na sedežu v Sesljanu ter na nedeljsko regato.

5. JUNIJA

13. CUS 4 2 24 1911:2942

14. SABA 2 1 25 1861:2340

Ginnastica Triestina bo igrala v naslednjem letu v D ligi. Iz lige pa so izpadli SABA, CUS, Kontovel in Polet.

Lestvica naših strelcev

BOR RADENSKA: Race 396, Kneipp 389, Maver 291, Klobaz 276, Zobeč 269, Čok 211, Vatrovec 103, Leo Koro 49, Ražem 39, Krečič 35, Furjan 22, Franco Koren 17, Pegan 10, Volk 14, Canciani in Trevisan 4.

KONTOVEL: Ban 619, Čuk 378, Lišjak 288, Štoka 217, Starc 108, Kneipp 106, Bukavec 45, Udovčič 34, Prašelj 17, Danieli 15, Danev 12, Perini 6, Velussi 2.

POLET: A. Sosić 553, E. Sosić 341, Vitez 329, Sedmak 294, Pisani 164, Kerpan 45, Ferluga 32, Danev in Gatta 14, Jugović 12, Tavčar 6, Piccini 3.

M. R.

OBVESTILA

Odbor TPK Sirena

poziva vse člane, ki imajo svoja plovila, jadra in razno drugo opremo na društvenem zemljišču, naj

jo odstranijo. Na prostoru kluba bodo začeli z deli, ki bodo trajala od 10 do 20 dni, zato je pospravljanje potrebno, da ne bo oprema ostala na prostem. Predvsem pa poziva posestnike jadrnih desk, ki so privezane z verigami, naj čimprej odstranijo.

Odbor odlikanja vsake odgovornosti v primeru povzročitve škode ali kraje.

Gimnastični odsek SZ Bor sporoča, da bo v ponedeljek, 6. junija, v Borovem športnem centru zaključil nastop vseh vadbene skupin. Začetek ob 19. uri.

Finala za tretje mesto
 Danica — MK A 2:1 (15:8, 14:16, 15:8)

V finalu za tretje mesto so Slovence v lepi in izenačeni tekmi premagale ekipe Mladinskega krožka. Kljub porazu pa moramo pohvaliti tudi goriske igralce, ki so se borile prav do zadnjega.

Finala za 1. in 2. mesto
 Sovodnje — Dol - Poljane 2:0 (15:4, 15:10)

V tekmi, ki je določila prvega finalist, so igralce Sovodnje z dobro igro v samih dveh setih odpravile odbojkarice Dola in Poljan. Samo v drugem setu so se slednje enakovredno borile, čeprav so v ključnih

obdobjih, da bo v ponedeljek, 6. junija, ob 20.30 na sedežu SD Zarja v Bazovici seja nogometne komisije.

Jadranski klub Čupa iz Sesljana

prosi člane in prijatelje ob priliki praznovanja desetletnice ustanovitve kluba in uradne otvoritve novih pomolov na družabni večer danes, 4. junija, ob 19. uri na sedežu v Sesljanu ter na nedeljsko regato.

5. JUNIJA

13. CUS 4 2 24 1911:2942

14. SABA 2 1 25 1861:2340

NOGOMET

AFERA GENOA - INTER

Skoraj vsi oproščeni

MILAN — V zvezi z znano afero z nogometne tekme Genoa - Inter je večer razpravljal disciplinska komisija italijanske nogometne zveze profesionalcev, ki je prišla do zaključka, da so skoraj vsi nedolžni. Nobene kazni ni namreč naložila tako ekipama kot tudi Jachiniju in Juariju. Edinole tehnični vodja Vitali ne bo zaradi svojih izjav mogel opravljati funkcije do oktobra letos.

Proti tej razsodbi se bo gotovo pritožil Cagliari, saj bi v primeru, da bi kaznovali Genoa, ostal v A ligi.

NAMIZNI TENIS

Tudi Kras v Celovcu

Danes in jutri bo v Celovcu vsakodnevno mednarodno namiznoteniško tekmovanje za pokal Julijskih Alp. Tekmovanja se bo udeležil tudi Kras z žensko in moško ekipo. V ženski konkurenci bosta nastopili članici Marina Cergol in Damjana Sedmak, v moški konkurenciji pa mladinci Igor Colja in Boris Štoka.

ODBOJKA

Juventinci si lahko drevi izborijo obstanek

V prvem srečanju proti Pav Bordignonu je namreč Juventus Belca zmagala s 3:1 - Tekma bo v telovadnici Kulturnega doma

Juventina Belca odigra danes zvečer povratno tekmo proti ekipi Pav Bordignon iz Remanzacca. V prvi tekmi so »belo - rdeči« zmagali s 3:1, tako da so sedaj favoriti za končno zmago in za obstanek v ligi. V teh dneh smo se pogovarjali

Jutri turnir v Nabrežini

V Nabrežini bo jutri košarkarski turnir v minibusu, katerega prireja domače SD Sokol in na katerem bodo poleg domače ekipe igrali še Grandi Motori, Bor in Kontovel. Za Sokol in Kontovel bo to obenem zadnji nastop v letošnji sezoni.

Sovodnje v finalu

Pred številnim občinstvom se je pričel tudi kvalifikacijski del v ženski odbojki. V prvi skupini so zasluženje slavile zmago igralke Sovodnje, ki so brez večjih težav osvojile prvo mesto in si tako zagotovile vstop v veliki final.

Sovodnje — Mladinski krožek 2:0 (15:6, 15:3)

Kot je razvidno iz samega rezultata, je bila premoč Sovodnje očitna. Goriske igralke so kaj kmalu spoznale, da so za razred slabše od nasprotin in se niso borile s tako poštenostjo, da bi lahko spreobrnile rezultat.

Dol - Poljane — Danica 2:0 (15:8, 15:3)

V drugi polfinalni tekmi so igralke združene ekipe Dola in Poljan zmagale proti Vrhovkam. Edino v prvem setu je bilo srečanje zanimivo, v drugem pa je prišla na dan večja izkušnost igralke Dola in Poljan, ki so z lahkoto osvojile srečanje.

Finala za tretje mesto
 Danica — MK A 2:1 (15:8, 14:16, 15:8)

V finalu za tretje mesto so Slovence v lepi in izenačeni tekmi premagale ekipe Mladinskega krožka. Kljub porazu pa moramo pohvaliti tudi goriske igralce, ki so se borile prav do zadnjega.

Finala za 1. in 2. mesto
 Sovodnje — Dol - Poljane 2:0 (15:4, 15:10)

V tekmi, ki je določila prvega finalist, so igralce Sovodnje z dobro igro v samih dveh setih odpravile odbojkarice Dola in Poljan. Samo v drugem setu so se slednje enakovredno borile, čeprav so v ključnih

obdobjih, da bo v ponedeljek, 6. junija, ob 20.30 na sedežu SD Zarja v Bazovici seja nogometne komisije.

Jadranski klub Čupa iz Sesljana

prosi člane in prijatelje ob priliki praznovanja desetletnice ustanovitve kluba in uradne otvoritve novih pomolov na družabni večer danes, 4. junija, ob 19. uri na sedežu v Sesljanu ter na nedeljsko regato.

5. JUNIJA

13. CUS 4 2 24 1911:2942

14. SABA 2 1 25 1861:2340

Ginnastica Triestina bo igrala v naslednjem letu v D ligi. Iz lige pa so izpadli SABA, CUS, Kontovel in Polet.

Lestvica naših strelcev

BOR RADENSKA: Race 396, Kneipp 389, Maver 291, Klobaz 276, Zobeč 269, Čok 211, Vatrovec 103, Leo Koro 49, Ražem 39, Krečič 35, Furjan 22, Franco Koren 17, Pegan 10, Volk 14, Canciani in Trevisan 4.

KONTOVEL: Ban 619, Čuk 378, Lišjak 288, Štoka 217, Starc 108, Kneipp 106, Bukavec 45, Udovčič 34, Prašelj 17, Danieli 15, Danev 12, Perini 6, Velussi 2.

POLET: A. Sosić 553, E. Sosić 341, Vitez 329, Sedmak 294, Pisani 164, Kerpan 45, Ferluga 32, Danev in Gatta 14, Jugović 12, Tavčar 6, Piccini 3.

M. R.

OBVESTILA

Odbor TPK Sirena

poziva vse člane, ki imajo svoja plovila, jadra in razno drugo opremo na društvenem zemljišču, naj

jo odstranijo. Na prostoru kluba bodo začeli z deli, ki bodo trajala od 10 do 20 dni, zato je pospravljanje potrebno, da ne bo oprema ostala na prostem. Predvsem pa poziva posestnike jadrnih desk, ki so privezane z verigami, naj čimprej odstranijo.

Odbor odlikanja vsake odgovornosti v primeru povzročitve škode ali kraje.

Gimnastični odsek SZ Bor sporoča, da bo v ponedeljek, 6. junija, v Borovem športnem centru zaključil nastop vseh vadbene skupin. Začetek ob 19. uri.

Finala za tretje mesto
 Danica — MK A 2:1 (15:8, 14:16, 15:8)

V finalu za tretje mesto so Slovence v lepi in izenačeni tekmi premagale ekipe Mladinskega krožka. Kljub porazu pa moramo pohvaliti tudi goriske igralce, ki so se borile prav do zadnjega.

Finala za 1. in 2. mesto
 Sovodnje — Dol - Poljane 2:0 (15:4, 15:10)

V tekmi, ki je določila prvega finalist, so igralce Sovodnje z dobro igro v samih dveh setih odpravile odbojkarice Dola in Poljan. Samo v drugem setu so se slednje enakovredno borile, čeprav so v ključnih

obdobjih, da bo v ponedeljek, 6. junija, ob 20.30 na sedežu SD Zarja v Bazovici seja nogometne komisije.

Jadranski klub Čupa iz Sesljana

prosi člane in prijatelje ob priliki praznovanja desetletnice ustanovitve kluba in uradne otvoritve novih pomolov na družabni večer danes, 4. junija, ob 19. uri na sedežu v Sesljanu ter na nedeljsko regato.

5. JUNIJA

13. CUS 4 2 24 1911:2942

14. SABA 2 1 25 1861:2340

Ginnastica Triestina bo igrala v naslednjem letu v D ligi. Iz lige pa so izpadli SABA, CUS, Kontovel in Polet.

Lestvica naših strelcev

BOR RADENSKA: Race 396, Kneipp 389, Maver 291, Klobaz 276, Zobeč 269, Čok 211, Vatrovec 103, Leo Koro 49, Ražem 39, Krečič 35, Furjan 22, Franco Koren 17, Pegan 10, Volk 14, Canciani in Trevisan 4.

KONTOVEL: Ban 619, Čuk 378, Lišjak 288, Štoka 217, Starc 108, Kneipp 106, Bukavec 45, Udovčič 34, Prašelj 17, Danieli 15, Danev 12, Perini 6, Velussi 2.

POLET: A. Sosić 553, E. Sosić 341, Vitez 329, Sedmak 294, Pisani 164, Kerpan 45, Ferluga 32, Danev in Gatta 14, Jugović 12, Tavčar 6, Piccini 3.

M. R.

OBVESTILA

Odbor TPK Sirena

poziva vse člane, ki imajo svoja plovila, jadra in razno drugo opremo na društvenem zemljišču, naj

jo odstranijo. Na prostoru kluba bodo začeli z deli, ki bodo trajala od 10 do 20 dni, zato je pospravljanje potrebno, da ne bo oprema ostala na prostem. Predvsem pa poziva posestnike jadrnih desk, ki so privezane z verigami, naj čimprej odstranijo.

Odbor odlikanja vsake odgovornosti v primeru povzročitve škode ali kraje.

Gimnastični odsek SZ Bor sporoča, da bo v ponedeljek, 6. junija, v Borovem športnem centru zaključil nastop vseh vadbene skupin. Začetek ob 19. uri.

Finala za tretje mesto
 Danica — MK A 2:1 (15:8, 14:16, 15:8)

V finalu za tretje mesto so Slovence v lepi in izenačeni tekmi premagale ekipe Mladinskega krožka. Kljub porazu pa moramo pohvaliti tudi goriske igralce, ki so se borile prav do zadnjega.

Finala za 1. in 2. mesto
 Sovodnje — Dol - Poljane 2:0 (15:4, 15:10)

V tekmi, ki je določila prvega finalist, so igralce Sovodnje z dobro igro v samih dveh set

PO USPEHIH FRONTE «FARABUNDO MARTI»

Nova ameriška pomoč salvadorskemu režimu

Huntine vojske bodo v Hondurasu
urili v protigverilskem vojskovanju

WASHINGTON — Po vsem sodeč so salvadorski gverilci osvobodilne fronte «Farabundo Martí» s svojimi vojaškimi uspehi v zadnjih dneh preprečili začetek širokopolne ofenzive redne vojske salvadorskega desničarskega režima. Kljub vse večji vojaški pomoči Reaganove administracije, niso salvadorski vojski sposobni niti obdržati svojih pozicij, še manj pa, da bi prešli v sistematično čiščenje osvobojenega ozemlja. Reaganova administracija ne preneha torej drugega, kot da ponovno preveri svojo strategijo boja proti «komunističnemu prevratnistvu» v Srednji Ameriki.

Po vestih, ki prihajajo iz Washingtona, dialog ne bo zamenjal orožja, ki ostaja za Reaganovo administracijo edino prepričljivo sredstvo pri obrambi zahodnega sveta. Vsak čas bodo, v Hondurasu poslali 100 pripadnikov zloglasnih «zelenih barbet», ki bi morali uriti 2.600 salvadorskih vojakov za protigverilski boj. Prva skupina ameriških svetovalcev je že v Hondurasu, kjer je usposobila neko zapuščen oporišče iz časov druge svetovne vojne. Urjenje bo po prvih ocenah stalo ameriške davkoplačevalce preko 10 milijard litr. Končni strošek pa bo bržkone še višji, saj namerava Reaganova administracija ustanoviti v Hondurasu neke vrste «vijo šolo» za vojske reakcionarnih režimov Latinske Amerike. Napovedali so že, da bodo poleg salvadorskih urili tudi hondurške vojske. Ob tem pa se samo po sebi zastavlja vprašanje, zakaj prav hondurške, saj v tej skrajno militarizirani državi sploh ni gverile, neuglašene glasove pa so že pred leti nasilno utišali. Bržkone Reagan vztraja v svojem načrtu, da mora biti Honduras žandar Srednje Amerike, ki bo lahko vsak trenutek priskočil na pomoč proameriškim režimom.

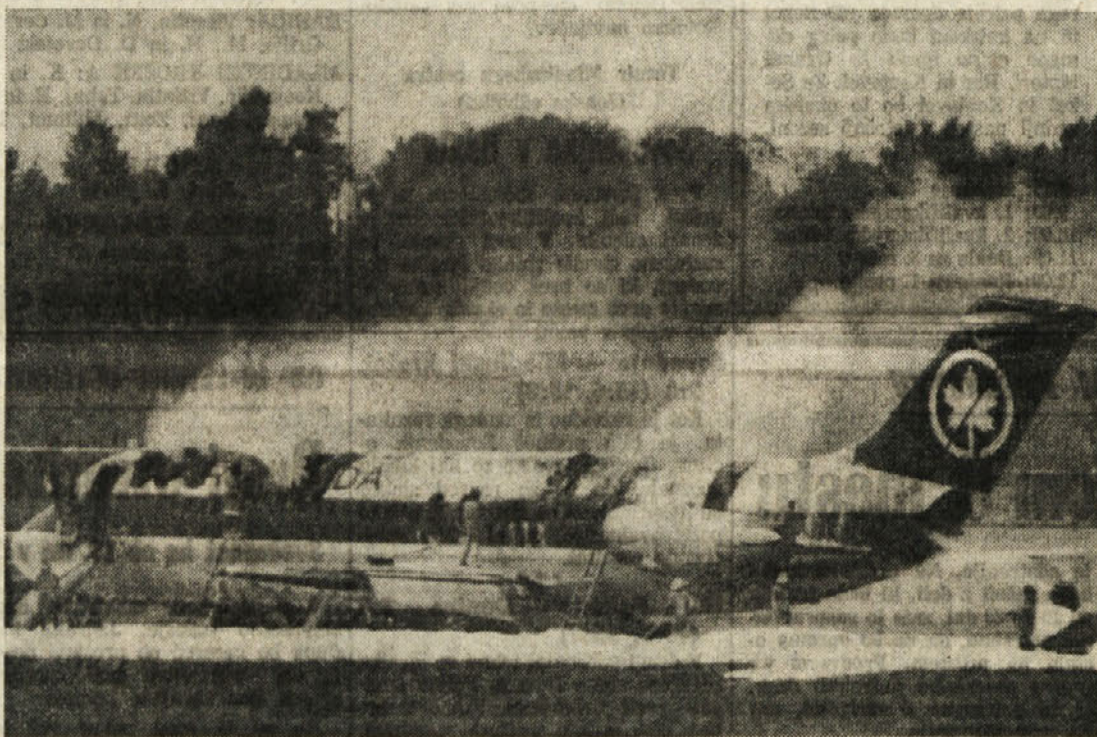
Washington si še ne upa povečati števila svojih vojaških svetovalcev v tej deželi. Na grožnje gverilcev, da se bodo ameriški svetovalci vračali v domovino v krstah, je lahko Reagan le poslal 25 zdravnikov. Kongres mu je namreč glede števila svetovalcev vezal roke, saj se ameriški politiki bojijo vietnamskega v Srednji Ameriki. Reaganova administracija pa nadaljuje svoje propagandne napore, da bi uspehe salvadorske gverile pokazali kot rezultat kubanske in nikaragovske pomoči gverilcem. Washington sedaj trdi, da so ameriško orožje dobili gverilci od Vietnama s posredovanjem Kube in Nikaragve. Take trditve so tako v Havanu kot v Managui najodločneje zanikali.

Posredno pa je Reaganovo politiko do Srednje Amerike ostro osodil tudi bivši predsednik Carter, ko je prikazal, kako je Reaganova administracija opustila vse napore za zaščito človeških pravic v Salvadorju. Po njegovih besedah je salvadorska vlada med najhujšimi zločinci Latinske Amerike, saj je baje umorila od 30 do 35 tisoč svojih državljanov. Carter je tudi spomnil, da je prav za časa njegovega predsedovanja prekinil pošiljanje vojaške pomoči Salvadorju. Navedel je tudi, da je njegova administracija s takimi pritiski pričela žeti prve uspehe, a z zamenjavo v Beli hiši je ponovno prevladala logika sile in teptanja najosnovnejših človeških pravic.

NA SEVERNOAMERIŠKEM LETALIŠČU V CINCINNATIJU

Pilot z letalom v plamenih zasilno pristal 23 oseb izgubilo življenje, 18 je ranjenec

Požar je verjetno izbruhnil zaradi okvare na motorju
Izredna prisebnost pilota preprečila še hujšo nesrečo

CINCINNATI — Potniško letalo DC 9 kanadske letalske družbe Air Canada s 46 osebami na krovu se je vnelo med letom in je moralo zasilno pristati na letališču v Cincinnatiju. 23 oseb je izgubilo življenje, 18 pa je bilo ranjenih.

Letalo je letelo na progi Dallas Fort Worth - Toronto. Med poletom se je eden od obeh motorjev vnel in pilot je o tem takoj opozoril letališču v Indianapolisu in v Cincinnatiju, v bližini katerih je letel. Ker je začel dim uhajati skozi stranišna vrata v notranjost kabine so vse potnike premestili na prednje sedeže in pilot je zasilno pristal v Cincinnatiju. Iz letala se je dvigal stebel črnega dima, vendar je pristank potekal brez ovir in so gasilci začeli z delom takoj, ko se je letalo zaustavilo na pristajalni stezi. Vendar je bilo za veliko število potnikov že prepozno. Gost črn dim jih je zadušil, še preden bi se lahko spustili iz letala. Med žrtvami naj bi bilo, po dosegljivih podatkih, tudi nekaj članov posadke.

Zaslugo, da ni bila tragedija še večja, je treba pripisati izključno pilotu, ki je pristal z letalom v plamenih, kar je zelo težavno in terja izredno prisebnost in sposobnost. V teku je preiskava, da se ugotovijo vzroki požara.

Na sliki (teletoto AP) letalo po pristanku v Cincinnatiju.

ZGODILO SE JE V NEMŠKEM MESTECU EPPSTEIN

Trije nemški šolarji žrtve neuravnovešenca

Neznani moški je iz nepojasnjenih razlogov vdril v šolo in streljal na otroke - Med mrtvimi tudi njihov učitelj, policaj in sam neuravnovešenec

BONN — Šest mrtvih je tragični obračun včerajšnjega dogodka na neki osnovni šoli v mestecu Eppstein v nemški zvezni deželi Eppstein. Med mrtvimi so trije otroci, učitelj, policijski agent ter moški, ki je vso zadevo zakrivil. Kaže, da so dogodki potekali nekako takole: med jutranjim poukom je v šolo vdril neznani moški, oborožen z dve-ma samokresoma ter je vzel za talce vse otroke in njihovega učitelja.

Domnevalo je, da je šlo za neuravnovešenca, saj je za sedaj še nepojasnjenih razlogov nenadoma začel streljati ter ubil učitelja in tri

otroke, medtem ko je trinajst otrok obležalo ranjenih. Kasneje so ugotovili, da sta dva otroka v smrtni nevarnosti.

Strele v razredu je slišal prometnik, ki je otroke včasih učil prometnih predpisov. Kljub temu da je bil neoborožen je šel pogledat, kaj se dogaja in padel tudi pod strel blazine, ki si je takoj zatem sam vzel življenje. Zadnji je stopil v razred njegov kolega, ki je urejeval promet pred šolskim poslopjem. Takoj ko je opazil na tleh šest trupel ter trinajst otrok, ki so jokali v mlaki krvi, je poklical rešilce.

Na kraj so v nekaj minutah prihiteli rešilci rdečega križa in helikopterji, ki so prepeljali v bolnišnico ranjene otroke in tiste, ki so bili v hudem šoku. Vsa zadeva ni trajala več kot dobrih petnajst minut.

Za sedaj še nihče ne ve, kaj se je dogajalo v možganih neznane moškega in niti ne morej ugotoviti, kaj se je odvijalo v razredu pred prihodom policaja.

Na sliki (teletoto AP): Več otrok se po dramatičnih dogodkih v šoli morali zaradi šoka prepeljati v bolnišnico.

PO PODATKIH ITALIJANSKEGA NOTRANJEGA MINISTRSTVA

Več uspehov v boju proti terorizmu rahal padec kriminalnih dejavnosti

RIM — V preteklem in prvih štirih mesecih letošnjega leta so italijanski varnostni organi spravili za zapehe 708 teroristov: 587 lani in 121 letos. Večina aretiranih pripada Rdečim brigadam (340), medtem ko je «crnih» teroristov 227.

Po zadnjih policijskih akcijah, ki so v mesecu maju se razredile seznam teroristov na begu, je po podatkih notranjega ministrstva še 288 «rdečih» in 78 «crnih» teroristov, ki jih policija intenzivno išče. Med prvimi je 77 pripadnikov Rdečih brigad, 58 članov Prime linee ali organizacij, ki so zrastle na njenem pogorju, ter 131 pripadnikov drugih skupin. 20. maja je bilo v italijanskih zaporih 1835 teroristov, od teh 1347 «rdečih» in 488 «crnih».

Med najpomembnejše operacije, ki jih je policija izvedla v letošnjih prvih mesecih, sodi aretacija vodje Prime linee, Diega Forastierja, brigadista Adriana Carneluttija, ki je bil med ustanovitelji RB, in vodje milanske skupine Rdečih brigad, Roberta Trombina. V šestnajstih mesecih je policija odkrila kar 87 terorističnih birov, od katerih jih je 74 pripadalo Rdečim brigadam.

Notranje ministrstvo je poleg podatkov o terorizmu objavilo tudi tiste, ki se nanašajo na splošni kriminal in kjer so številke še občutno večje. Samo v letošnjih prvih štirih mesecih je policija aretirala 12.987 oseb, kar pomeni o dobrem uspehu boja proti organiziranemu kriminalu na vseh področjih, še posebno pa pri preganjanju trgovanja z mamili. Tako je kar 4008 oseb končalo za zapahi prav zaradi prestopkov v zvezi s prometom mamil, pristeti pa jim gre še dodatnih 500 storilcev kaznivih dejanj, ki so bile prijavljene sodstvu in so še na svobodi.

Glede posameznih področij kriminala pa na notranjem ministrstvu opozarjajo na sicer rahlo splošno zmanjšanje obsega kriminalnih dejavnosti. Število ropov in umorov se je znižalo za dobrih pet odst.: z ozirom na 1621 ropov v prvih štirih mesecih lani, jih je bilo v letošnjih 1528; medtem ko je bilo umorov 438, v istem obdobju lani pa 464. V rahlem porastu pa so ugrabitve oseb v izsiljevalne namene: letos jih je bilo že 17 proti 13 iz istega obdobja lani. Preiskovalcem pa je uspelo odkriti domnevne storilce kar polovice vseh ugrabitev in spraviti za zapehe o kol štirideset oseb.

Eksplodizija v Manfredonii

MANFREDONIA (Foggia) — Eksplodizija, ki je včeraj razdejala delavnico, v kateri so polnili plinske jeklenke, le za las ni povzročila prave tragedije, temveč je nanela le ogromno gneto škodo. Zaradi poka se je vnel hud požar, ki se je razširil tudi na nekatere avtomobile, ki so bile parkirane v bližini delavnice. Dve cisterni sta eksplodirali, požar na tretji pa so pogasili, ko je ogenj že zajel kabino.

Odbor za civilno zaščito je takoj posegel in poslal na kraj eksplozije in požara močne gasilske enote, da bi preprečili razširjenje požara, saj je obstajala nevarnost, da se razši-

Kosmina Sergij

vam nudi najboljše
elektrogospodinske stroje

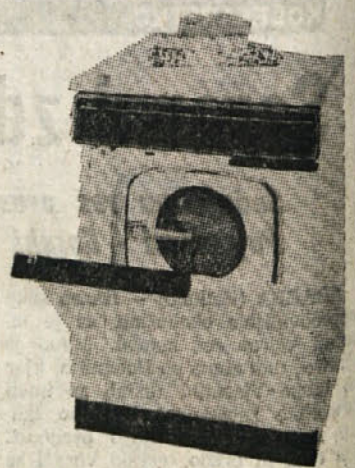
Pralni stroji:

AEG - IGNIS

CASTOR - ARISTON

NABREŽINA CENTER

Telefon 200123

Zlatarna - Urarna

Laurenti

nudi veliko izbiro
vseh vrst ur:
ročnih, stenskih in budilnik

SERVISNI CENTER

SEIKO

TRST - L.go Santorio 4

Tel.: 723-240

ROLICH

NABREŽINA, Tel. 20-03-71

PO PODATKIH TURISTIČNE ZVEZE JUGOSLAVIJE

V Jugoslaviji spodbudna turistična predsezona

Trenutno je za 20 odst. več tujih gostov kot v istem obdobju lani

BEOGRAD — Začetek je ohrabil turistične delavce vzdolž jadranske obale, kjer letuje okoli 120.000 tujih turistov. Kot je povedal sekretar predsedstva Turistične zveze Jugoslavije Pero Čeković na včerajšnjem pogovoru z novinarji, je tujih turistov za 20 odstotkov več kot v istem obdobju lani.

V Istri in Kvaterniku letuje 50.000 tujih gostov, oziroma za 5 odstotkov več kot pred letom dni. V Črnogorskem primorju je tujih turistov za 25 odstotkov več, podobno pa je tudi na območju Zadra, Splita in Dubrovnika. V Slovenskem primorju se zdaj mudi okoli 4.000 tujcev, v makarskih letoviščih okoli 11.000, v šibeniku in okolici pa okoli 5.000. Za

zdaj je samo na teh območjih obisk nekoliko manjši kot lani.

Preskrba turističnih središč se ne-nehno izboljšuje, tako da so ukiniteli bone za preskrbo. Še vedno pa pri-manjkuje kave in občasno ponekod tudi mleka, vendar pristojni zagotav-ljajo, da bodo tudi ta vprašanja kmalu rešili. Avto moto zveza Jugos-lavije je sporočila, da turistične bone za bencin, ki prinašajo 10-od-stotni popust v tujini vse bolj prodajajo in je prodajala za kar 6-krat več-ja kot pred letom dni. Razširili so tu-di prodajno mrežo komercialnih bo-nov v državi in jih je zdaj mogoče kupiti na okoli 1.000 prodajnih me-stih.

Pera Djoković je dejal, da bo predsezona kot kaže uspešnejša od lanske in poudaril, da prodaja jugoslovanskih storitev v tujini še na-prej raste. Glede na celoti sicer še zaostaja za 12 do 15 odstotkov v primerjavi z lanskim, vendar je do-segla povprečni padec v vseh turis-tičnih državah. Jugoslovanske turis-tične storitve najbolj prodajajo v Franciji, Belgiji, Italiji, na Norve-skem, v Finski in ZDA. V Veliki Bri-taniji bo prodaja kmalu dosegla lan-skoletno zanimanje, v ZRN, Avstriji, Švici, na Nizozemskem in Švedskem pa prodaja zaostaja.

Zanimanje zasebnih gostov, ki so odločilnega pomena za uspeh sezone, je občutno oživilo, največ zaradi ve-likih kupne moči njihovih valut v Jugoslaviji in okrepljene propagan-de, posebej dinarskega čeka. (dd)

RIM — Ekonomska kriza se odra-ža tudi v številu stečajev: v lan-skem letu je v Italiji zašlo v kon-kurz 7.646 podjetij, medtem ko so v letu 1981 zabeležili le 5.967 steča-jev. Najbolj prizadeta je pri tem industrija, v okviru katere se je šte-vilo stečajev povečalo kar za 34 odstotkov.

Manj brezposelnih v Angliji in Nemčiji

V preteklem maju se je šte-tilo brezposelnih delavcev ne-koliko zmanjšalo v Angliji in v Zahodni Nemčiji. Na Angli-skem se je število ljudi brez dela zmanjšalo za okrog 120.000 enot, in sicer s 3.170.000 na 3.050.000, kar ustreza skrajšju za 3,3 na 12,8 odstotka vsega aktivnega prebivalstva. Izbolj-šanje položaja na tržišču z de-lom ni bilo tako izrazito, ka-kor bi lahko sklepali po ome-njenih številkah, kajti določeno število ljudi, vpisanih na se-znamih brezposelnosti, so zbr-sali iz enostavnega razloga, ker so med tem časom dopolnili 60 let. Konkretnejše izboljšanje pa so v maju zabeležili v Zahodni Nemčiji, kjer se je število brez-poselnih v primeri z aprilom de-jansko skrajšilo z 2.254.000 na 2.148.000, tako da je danes v tej državi brez dela še 8,8 odst. aktivnega prebivalstva.